

PL

Działalność Trybunału w 2022 r.

Roczne sprawozdanie z działalności
Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

EUROPEJSKI TRYBUNAŁ OBRACHUNKOWY
12 rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUKSEMBURG

Tel.: +352 4398-1

Formularz kontaktowy: eca.europa.eu/pl/Pages/ContactForm.aspx

Strona internetowa: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors

Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa
(<http://europa.eu>).

Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2023

Print	ISBN 978-92-847-9775-2	ISSN 1831-1326	doi:10.2865/627004	QJ-AA-23-001-PL-C
PDF	ISBN 978-92-847-9817-9	ISSN 2362-9584	doi:10.2865/42100	QJ-AA-23-001-PL-N
HTML	ISBN 978-92-847-9796-7	ISSN 2362-9584	doi:10.2865/264186	QJ-AA-23-001-PL-Q

Działalność Trybunału w 2022 r.

**Roczne sprawozdanie z działalności
Europejskiego Trybunału Obrachunkowego**

Spis treści

Europejski Trybunał Obrachunkowy	5
Słowo wstępne Prezesa Trybunału	6
Rok 2022 w skrócie	8
Działalność Trybunału	9
Strategia Trybunału na lata 2021–2025	9
Kontrola wykonania zadań i prawidłowości działań UE	10
Program prac	11
Prace kontrolne w terenie	12
Sprawozdania Trybunału	14
ECA Journal	30
Konferencje i seminaria internetowe	31
Cyfrowa transformacja kontroli	32
Stosunki międzyinstytucjonalne	34
Współpraca z innymi najwyższymi organami kontroli	38
Zarządzanie w Trybunale	41
Członkowie	41
Izby kontroli i komitety	44
Pomiar osiągniętych wyników	45
Personel Trybunału	52
Pracownicy w podziale na obszary działalności	52
Rekrutacja	52
Struktura wiekowa	53
Równowaga płci	54
Etyka zawodowa	56

Działalność wspierająca prace kontrolne	57
Metodyka kontroli	57
Szkolenia zawodowe	57
Tłumaczenia	59
Cyberbezpieczeństwo	59
Budynki	60
Zarządzanie środowiskowe	61
Rozliczalność Trybunału	63
Informacje finansowe	63
Audyt wewnętrzny i zewnętrzny Trybunału	65

Europejski Trybunał Obrachunkowy

Kim jesteśmy

- o Europejski Trybunał Obrachunkowy jest zewnętrznym kontrolerem Unii Europejskiej.
- o Został ustanowiony na mocy traktatu brukselskiego z 1975 r., a działalność rozpoczął w październiku 1977 r.
- o Instytucją unijną stał się w 1993 r. na mocy traktatu z Maastricht.
- o Siedziba Trybunału znajduje się w Luksemburgu.
- o W skład kolegium Trybunału wchodzi 27 członków, po jednym z każdego państwa członkowskiego, mianowanych przez Radę po konsultacjach z Parlamentem Europejskim.
- o Trybunał zatrudnia około 950 pracowników – obywateli wszystkich krajów UE.

Co robimy

- o Trybunał sprawdza, czy UE prowadzi właściwą sprawozdawczość finansową i prawidłowo stosuje unijne przepisy finansowe, a także czy unijne strategie i programy pozwalają osiągnąć wyznaczone cele i zapewniają gospodarne wykorzystanie środków.
- o Za sprawą prowadzonych prac Trybunał przyczynia się do poprawy zarządzania finansami UE oraz propaguje rozliczalność i przejrzystość.
- o Trybunał ostrzega przed zagrożeniami, poświadcza wiarygodność, wskazuje niedociągnięcia i udane rozwiązania oraz formułuje wytyczne dla unijnych decydentów i prawodawców.
- o Ponadto przedstawia swoje uwagi i zalecenia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz opinii publicznej.

Słowo wstępne Prezesa Trybunału

Szanowni Państwo!

Choć w 2022 r. Unia Europejska i jej państwa członkowskie nadal mierzyły się ze skutkami pandemii COVID-19 i szybko postępującej zmiany klimatu, musiały również stawić czoła masowemu kryzysowi energetycznemu, migracyjnemu i dotyczącemu bezpieczeństwa, spowodowanemu przez wojnę Rosji przeciwko Ukrainie. Wszystkie te wydarzenia mają znaczący wpływ na życie obywateli Unii Europejskiej, jej gospodarkę i stosunki z innymi państwami.

W tych trudnych czasach UE zapewnia wsparcie finansowe na niespotykaną wcześniej skalę – na okres 2021–2027 przeznaczyła na wydatki 1,8 bln euro, w tym do 800 mld euro na narzędzie służące odbudowie, czyli Next Generation EU (NGEU).

Jako zewnętrzny kontroler Unii Trybunał dokonuje bezstronnej oceny unijnych strategii i programów oraz jakości zarządzania finansami unijnymi w UE i poza jej granicami. Kontrolerzy Trybunału sprawdzają, czy środki unijne są wydatkowane zgodnie z zasadami, a strategie i programy gwarantują ich gospodarne wykorzystanie. Za punkt odniesienia w pracach kontrolnych dotyczących finansów UE w nadchodzących latach służy kontrolerom strategia Trybunału na lata 2021–2025. W oparciu o nią Trybunał dokonuje również niezbędnych zmian w instytucji oraz dokłada starań, aby skutecznie i efektywnie wykorzystywać swoje zasoby.

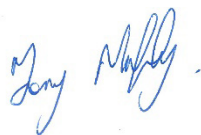
W niniejszym sprawozdaniu z działalności przedstawiono przegląd prac i publikacji Trybunału z 2022 r., który był drugim rokiem wdrażania nowej strategii. W dokumencie zawarto ponadto informacje na temat zarządzania, pracowników, wsparcia kontroli i finansów.

W 2022 r. Trybunał opublikował wszystkie sprawozdania roczne w terminach przewidzianych przepisami. Opracował również 29 sprawozdań specjalnych i przeglądów. Ponadto wydał 8 opinii dotyczących między innymi nowych przepisów finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, finansowania planu REPowerEU, zróżnicowanej strategii finansowania jako ogólnej metody zaciągania pożyczek oraz ustanowienia społecznego funduszu klimatycznego.

Trybunał w dalszym ciągu solidaryzuje się z narodem ukraińskim i zdecydowanie potępia inwazję Rosji na Ukrainę. UE musi nadal okazywać jedność i solidarność z Ukrainą. Jako niezależny zewnętrzny kontroler UE Trybunał zrobi wszystko, co w jego mocy, aby nadal spełniać swoją rolę.

Obywatele Unii oraz zainteresowane strony i partnerzy instytucjonalni zarówno na szczeblu UE, jak i państw członkowskich mogą być pewni, że Trybunał będzie przedstawiał im niezależne i obiektywne sprawozdania dotyczące kwestii o kluczowym znaczeniu dla przyszłości UE, w których zwróci uwagę na skuteczne rozwiązania, wskaże niedociągnięcia i zaleci stosowne zmiany.

Mam nadzieję, że informacje przedstawione w tegorocznym sprawozdaniu z działalności będą dla Państwa użyteczne.

Tony Murphy
Prezes Trybunału

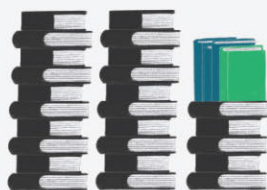
Rok 2022 w skrócie

Szybkie postępy
we wdrażaniu
strategii Trybunału
na lata 2021–2025

29

sprawozdań, w tym trzy
na temat kwestii
związanych z COVID-19
i jedno na temat NGEU

Opinia bez zastrzeżeń w
odniesieniu do
sprawozdania finansowego
i dochodów

Opinia negatywna w
odniesieniu do
wydatków

Wyższy szacowany
poziom błędu:

3%

Pierwsza opinia w
odniesieniu do
wydatków z RRF –
bez zastrzeżeń

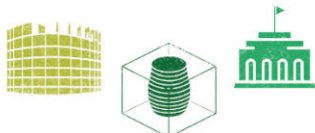
Dużo większe
zainteresowanie
mediów

130 000

artykułów w internecie
oraz postów w mediach
społecznościowych

437

wystąpień przed PE,
Radą, parlamentami
krajowymi/regionalnym
i i rządami państw
członkowskich

82%

respondentów uważa
sprawozdania
Trybunału za użyteczne

Pierwsze
sprawozdanie w
zakresie
zrównoważonego
rozwoju

Działalność Trybunału

Strategia Trybunału na lata 2021–2025

Od wielu lat Trybunał opracowuje i realizuje **strategie wieloletnie**. Pozwalają one wyznaczać kierunek prac kontrolnych i promować zmiany organizacyjne umożliwiające nieustanne usprawnianie metod pracy. Pozwalają też Trybunałowi grać wiodącą rolę w przemianach zachodzących w dziedzinie kontroli sektora publicznego.

*2022 – znaczne postępy
we wdrażaniu strategii*

Wraz z końcem 2022 r. upłynął drugi rok realizacji **strategii Trybunału na lata 2021–2025**. **Strategiczne cele** Trybunału na ten pięcioletni okres obejmują poprawę rozliczalności i przejrzystości oraz usprawnienie mechanizmów kontroli w odniesieniu do wszystkich rodzajów działań UE, ukierunkowanie kontroli na obszary i zagadnienia, w których Trybunał może wnieść największą wartość dodaną, a także zapewnienie wysokiego poziomu pewności za pośrednictwem kontroli w wymagającym i zmieniającym się otoczeniu.

Aby wdrożyć tę strategię, Trybunał ustanowił **środki wykonawcze** dla każdego celu ogólnego i szczegółowego, przydzielił odnośne obowiązki i ustalił terminy realizacji. W ubiegłym roku Trybunał znowu poczynił **znaczne postępy** w realizacji szeregu działań, w szczególności jeśli chodzi o:

- wybór zadań kontrolnych, w których odpowiednio uwzględniono obszary strategiczne;
- rozpoczęcie serii kontroli dotyczących Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), w tym wydanie pierwszej opinii pokontrolnej w sprawie wydatków w ramach RRF zgodnie ze strategicznym podejściem Trybunału do inicjatywy Next Generation EU (NGEU);
- aktualizację ram Trybunału dotyczących zarządzania wiedzą;
- opracowanie strategicznych podejść do kontroli w odniesieniu do nadużyć finansowych i praworządności;
- przeprowadzenie analizy wydajności w odniesieniu do wybranych zadań w celu zidentyfikowania obszarów, które można usprawnić;
- opracowanie planu działania dotyczącego współpracy Trybunału z organami partnerskimi.

Kontrola wykonania zadań i prawidłowości działań UE

*Kontrole wykonania zadań,
kontrole finansowe i kontrole zgodności*

Dzięki prowadzonym kontrolom Trybunał przedstawia obywatelom i decydentom UE niezależne i obiektywne sprawozdania dotyczące kwestii o kluczowym znaczeniu dla przyszłości UE, w których wskazuje skuteczne rozwiązania, zwraca uwagę na niedociągnięcia i zaleca zmiany.

Przeprowadzając **kontrole wykonania zadań**, Trybunał ocenia unijne strategie i programy pod kątem oszczędności, efektywności i skuteczności. W ramach tych kontroli zajmuje się on istotnymi problemami, z którymi mierzy się UE, takimi jak:

- zmiana klimatu, środowisko i zasoby naturalne,
- konkurencyjność gospodarcza Unii,
- odporność na zagrożenia dla bezpieczeństwa Unii oraz poszanowanie europejskich wartości wolności, demokracji i praworządności,
- polityka fiskalna i finanse publiczne w Unii.

Kontrole te mają na celu wsparcie UE w skuteczniejszym dążeniu do osiągnięcia celów jej polityki.

Przeprowadzane przez Trybunał **kontrole finansowe i kontrole zgodności** obejmują budżet UE, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz budżety Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR). Trybunał wydaje **poświadczenie wiarygodności** dotyczące wiarygodności rocznego sprawozdania finansowego oraz legalności i prawidłowości transakcji leżących u jego podstaw.

Trybunał może też przeprowadzić wybrane kontrole zgodności w celu zbadania stanu unijnej rachunkowości budżetowej i zarządzania finansami lub w celu dokonania oceny, czy systemy zarządzania i kontroli w zakresie poboru i wydatkowania środków unijnych są zgodne z obowiązującymi przepisami unijnymi i krajowymi.

Ponadto Trybunał jest też zewnętrznym kontrolerem wielu unijnych agencji, organów zdecentralizowanych i wspólnych przedsięwzięć oraz Szkół Europejskich.

Trybunał przeprowadza wszystkie kontrole zgodnie z **międzynarodowo uznanymi standardami kontroli sektora publicznego**.

Program prac

Program prac 2023+

W opublikowanym w listopadzie 2022 r. **programie prac 2023+** Trybunał przedstawił priorytety kontroli na nadchodzące lata i omówił szczegółowo **82 sprawozdania specjalne i przeglądy**, które zamierza opublikować w 2023 r. i latach następnych. Program prac jest ściśle powiązany z obszarami priorytetowymi określonymi w strategii Trybunału na lata 2021–2025.

W ramach priorytetu „Zmiana klimatu, środowisko i zasoby naturalne” Trybunał planuje przeprowadzenie 21 kontroli dotyczących szerokiego zakresu tematów, m.in. bezpieczeństwa energetycznego, zanieczyszczeń, działań w dziedzinie klimatu i zrównoważonej produkcji żywności.

W ramach priorytetu „Odporność na zagrożenia dla bezpieczeństwa Unii oraz poszanowanie europejskich wartości wolności, demokracji i praworządności” Trybunał zrealizuje 14 zadań dotyczących takich kwestii jak równość szans dla osób z niepełnosprawnościami, praworządność, mobilność wojskowa i pomoc dla uchodźców.

W ramach priorytetu „Konkurencyjność gospodarcza Unii” Trybunał planuje opublikować 12 sprawozdań obejmujących m.in. takie tematy jak cyfryzacja szkół, transport z wykorzystaniem wodoru i sztuczna inteligencja.

W ramach priorytetu „Polityka fiskalna i finanse publiczne w Unii” Trybunał zamierza wykonać siedem zadań kontrolnych dotyczących takich dziedzin jak unijny nadzór bankowy, bezpośrednie inwestycje zagraniczne i odzyskiwanie środków unijnych.

Narzędzie służące odbudowie, tj. inicjatywa Next Generation EU (NGEU), w ramach której przewidziano udostępnienie w krótkim czasie środków w wysokości do 0,8 bln euro, jest również ważnym elementem programu prac Trybunału. Trybunał planuje opublikować 12 sprawozdań z kontroli dotyczących NGEU, z których większość odnosić się będzie do Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Trybunał przygotowuje swój program prac **w sposób niezależny** od innych instytucji, lecz nie w izolacji od nich. Jest on w stałym kontakcie ze swoimi partnerami instytucjonalnymi, w szczególności z **Parlamentem Europejskim**. W odniesieniu do programu prac 2023+ Trybunał otrzymał od komisji parlamentarnych **131 propozycji kontroli**. Prawie dwie trzecie tych sugestii zostało w pełni lub po części wzięte pod uwagę w trwających lub przyszłych pracach kontrolnych bądź uwzględniono je w opublikowanych już sprawozdaniach. Trybunał otrzymał też osiem dodatkowych propozycji kontroli od dziewięciu **stałych przedstawicielstw państw członkowskich w UE**. Trybunał współpracuje również z instytucjami innymi niż unijne. W 2022 r. otrzymał 29 propozycji kontroli od sześciu parlamentów narodowych. Dotyczyły one wyzwań, z jakimi obecnie mierzą się UE i państwa członkowskie.

Prace kontrolne w terenie

Większość prac kontrolnych odbywa się w siedzibie Trybunału w Luksemburgu. Kontrolerzy Trybunału przeprowadzają również wiele wizyt kontrolnych w **Komisji Europejskiej** – będącej główną jednostką kontrolowaną – i innych instytucjach, a także w agencjach i jednostkach organizacyjnych UE, organach szczebla krajowego, regionalnego i lokalnego w państwach członkowskich, delegaturach UE w państwach trzecich oraz organizacjach międzynarodowych zajmujących się gospodarowaniem środkami unijnymi.

Trybunał kontroluje ponadto na miejscu odbiorców finansowania unijnego, zarówno **na terytorium UE**, jak i **poza nim**. Dzięki tym pracom kontrolnym może on prześledzić ścieżkę audytu i uzyskać bezpośrednie dowody kontroli od podmiotów zajmujących się zarządzaniem unijnymi strategiami i programami oraz poborem lub wypłacaniem środków unijnych, a także od beneficjentów. W 2022 r., po złagodzeniu ograniczeń związanych z pandemią COVID-19, Trybunał znacznie zwiększył liczbę kontroli na miejscu, choć nadal przeprowadzał niektóre z nich zdalnie. W przyszłości Trybunał będzie starał się skutecznie wykorzystać doświadczenia zdobyte w trakcie pandemii i zwiększyć wartość dodaną oraz efektywność wizyt na miejscu, łącząc je z pracami zdalnymi.

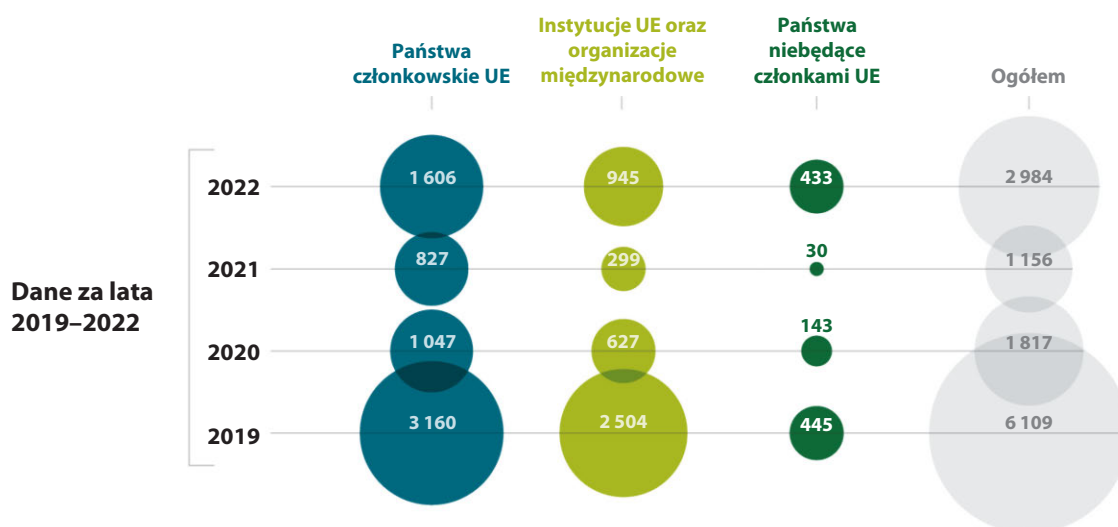

Kontrole na miejscu

Zespoły kontrolne Trybunału z zasady składają się z dwóch lub trzech kontrolerów, a wizyty kontrolne trwają zwykle od kilku dni do kilku tygodni. **Wizyty kontrolne** na terytorium UE są zazwyczaj koordynowane we współpracy z najwyższymi organami kontroli (NOK) danego państwa członkowskiego.

W 2022 r. kontrolerzy Trybunału przeprowadzili więcej wizyt kontrolnych na miejscu w porównaniu z dwoma poprzednimi latami, w których nadal obowiązywały ograniczenia dotyczące podróży i zdrowia publicznego związane z COVID-19. Łącznie przebywali oni przez **2 039 dni w państwach członkowskich i poza granicami UE**, podczas gdy w 2021 r. było to 857 dni, w 2020 r. – 1190 dni, a w 2019 r. – 3605 dni. Do tej liczby należy dodać **945 dni** spędzonych na kontrolach w **instytucjach UE**, w siedzibach zdecentralizowanych agencji i organów rozsiadanych na terytorium UE, we wspólnych przedsięwzięciach oraz w organizacjach międzynarodowych takich jak Organizacja Narodów Zjednoczonych lub Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) i w prywatnych firmach audytorskich. Analogiczne wartości w 2021, 2020 i 2019 r. wyniosły odpowiednio 299, 627 i 2 504 dni.

Kontrolerzy jednocześnie częściej stosowali **kontrole zdalne** i gromadzili dowody kontroli drogą elektroniczną. W kontaktach z jednostkami kontrolowanymi Trybunał wykorzystywał narzędzia do **wideokonferencji i inne technologie informacyjne**, takie jak bezpieczna wymiana danych i dokumentów.

Sprawozdania Trybunału

Sprawozdania z kontroli, przeglądy i opinie sporządzane przez Trybunał są zasadniczym ogniwem **łańcucha rozliczalności UE**. Pozwalają one Parlamentowi Europejskiemu i Radzie monitorować i nadzorować realizację celów polityki UE oraz rozliczać podmioty odpowiedzialne za zarządzanie budżetem UE, zwłaszcza w ramach corocznej procedury udzielenia absolutorium.

Sprawozdania specjalne i przeglądy

W 2022 r. Trybunał **opublikował 29 sprawozdań specjalnych i przeglądów** dotyczących wielu wyzwań, z którymi UE mierzy się **w różnych obszarach unijnych wydatków i polityki**, takich jak działania w dziedzinie klimatu, efektywność energetyczna, sieci 5G, cyberbezpieczeństwo, nadużycia finansowe w WPR i praworządność, aby wymienić tylko niektóre z nich. W trzech sprawozdaniach poruszono problematykę pandemii COVID-19: jedno z nich dotyczyło swobodnego przemieszczania się w UE w czasie pandemii, drugie – odporności instytucji UE, a trzecie – zamówień szczepionek. Trybunał sfinalizował również pierwsze sprawozdanie specjalne w sprawie inicjatywy na rzecz odbudowy (Next Generation EU), które dotyczyło oceny krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności dokonanej przez Komisję.

W swoich **sprawozdaniach specjalnych** Trybunał bada, czy zrealizowano cele wybranych strategii i programów UE, czy rezultaty osiągnięto w sposób efektywny i skuteczny oraz czy działania UE przyniosły **wartość dodaną** – tj. czy dzięki nim osiągnięto lepsze rezultaty niż te, które można byłoby osiągnąć, ograniczając się do działań na szczeblu krajowym. W sprawozdaniach Trybunał przedstawia również **zalecenia**, wskazując sposoby na oszczędne wydatkowanie środków, usprawnienie działań, unikanie marnotrawstwa oraz skuteczniejsze osiągnięcie wyznaczonych celów politycznych.

Przeglądy Trybunału mają przedstawiać – często w ujęciu przekrojowym – opis i analizę szerszego kontekstu na podstawie wcześniejszych prac kontrolnych lub innych ogólnodostępnych informacji. Trybunał może też wykorzystać je do zaprezentowania analizy obszarów lub kwestii, które nie były jeszcze przedmiotem jego kontroli, lub by uporządkować fakty dotyczące szczegółowych zagadnień lub problemów. W odróżnieniu od sprawozdań z kontroli w przeglądach Trybunał nie dokonuje oceny ani nie przedstawia poświadczenia wiarygodności.

Na kolejnych stronach omówiono bardziej szczegółowo prace Trybunału i **przykładowe sprawozdania specjalne z 2022 r.** dotyczące różnych obszarów polityki.

Zrównoważone użytkowanie zasobów naturalnych

Sprawozdanie specjalne 19/2022 pt. „Unijne zamówienia szczepionek przeciwko COVID-19 – mimo początkowych trudności zapewniono wystarczające ilości dawek, lecz proces zamówień nie został odpowiednio przeanalizowany”

Już na wczesnym etapie pandemii COVID-19 UE wskazała szczepionki jako priorytet w działaniach i skoncentrowała się na opracowaniu bezpiecznej i efektywnej szczepionki, która pozwoliłaby zakończyć trwający kryzys sanitarny. Podjęła działania, aby skrócić czas potrzebny do opracowania szczepionki z 10–15 lat do 12–24 miesięcy. Do listopada 2021 r. Komisja podpisała w imieniu państw członkowskich umowy o łącznej wartości 71 mld euro, umożliwiające zakup aż do 4,6 mld dawek szczepionki przeciwko COVID-19. Większość tych zamówień miała postać umów zakupu z wyprzedzeniem, w ramach których Komisja współdzieli ryzyko związane z opracowaniem szczepionki z producentem i wspiera wypracowywanie zdolności do produkcji masowej, dokonując z góry płatności z budżetu UE. W Unii odnotowano pewne niedobory dostaw w pierwszej połowie 2021 r., ale do końca tego roku do państw członkowskich UE dostarczono już niemal 952 mln dawek szczepionki, a 80% dorosłych obywateli UE zostało w pełni zaszczepionych.

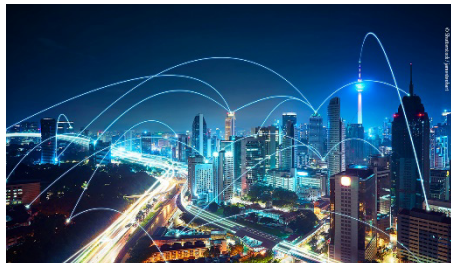
Trybunał ocenił, czy w okresie do końca 2021 r. Komisja i państwa członkowskie wykazały się skutecznością przy zamawianiu szczepionek przeciwko COVID-19.

Trybunał stwierdził, że UE stworzyła odpowiednio dostosowany scentralizowany system zamówień, dzięki któremu udało się wyłonić początkowy zestaw potencjalnych szczepionek obejmujący różne przedsiębiorstwa i technologie, niemniej sam proces zamawiania zaczął się później niż w przypadku Zjednoczonego Królestwa i Stanów Zjednoczonych. Trybunał ustalił ponadto, że właściwe negocjacje przebiegały zgodnie z procedurą zamówienia określoną w unijnym rozporządzeniu finansowym, jednak kluczowym etapem całego procesu były negocjacje wstępne, które odbywały się przed wysłaniem zaproszenia do składania ofert. Trybunał nie otrzymał żadnych informacji na temat negocjacji wstępnych dotyczących największej umowy zawartej przez UE, przeprowadzonych bezpośrednio przez przewodniczącą Komisji Europejskiej. Warunki określone w tych umowach zmieniały się z czasem: w tych podpisanych w 2021 r. zawarto bardziej rygorystyczne postanowienia dotyczące kluczowych kwestii (takich jak harmonogram dostaw i lokalizacja produkcji) niż w umowach podpisanych w 2020 r. Komisja miała jednak ograniczone możliwości, jeśli chodzi o eliminowanie trudności związanych z dostawami. W pierwszej połowie 2021 r., gdy UE borykała się z poważnymi niedoborami dostaw, okazało się, że większość umów nie zawiera szczegółowych przepisów na wypadek zakłóceń w dostawach. Ponadto Trybunał stwierdził, że Komisja nie oceniła jeszcze swojej procedury zamówień ani nie porównała jej z innymi analogicznymi procedurami, aby wyciągnąć stosowne wnioski i wprowadzić usprawnienia na przyszłość.

Trybunał zalecił, aby Komisja: opracowała wytyczne dotyczące zamówień na wypadek pandemii lub dokument zawierający wnioski z dotychczasowych działań z myślą o wykorzystaniu ich przez przyszłe zespoły negocjacyjne; przeprowadziła ocenę ryzyka dotyczącą podejścia do zamówień przyjętego przez UE i zaproponowała odpowiednie działania; przeprowadziła testy wszystkich elementów zaktualizowanych ram zamówień na wypadek pandemii, w tym testy dotyczące gromadzenia informacji i danych wywiadowczych, aby wykryć wszelkie uchybienia i obszary wymagające poprawy, a następnie opublikować wyniki tych testów.

Inwestycje na rzecz spójności, wzrostu i włączenia społecznego

Sprawozdanie specjalne 03/2022 pt. „Wprowadzenie sieci 5G w UE – opóźnienia we wdrażaniu i nierozwiązane kwestie związane z bezpieczeństwem”

Piąta generacja systemów telekomunikacyjnych, czyli 5G, to nowy globalny standard sieci bezprzewodowych, który oferuje znacznie większą przepustowość i prędkość transmisji danych. Usługi 5G są niezbędne dla szerokiego wachlarza innowacyjnych zastosowań mogących przyczynić się do transformacji wielu sektorów gospodarki, a także poprawić jakość codziennego życia obywateli. 5G ma zatem strategiczne znaczenie dla całego jednolitego rynku. W swoim planie działania dotyczącym sieci 5G z 2016 r. Komisja wyznaczyła cel polegający na zapewnieniu do 2025 r. niezakłóconego zasięgu 5G na obszarach miejskich i wzdłuż głównych szlaków transportowych. W marcu 2021 r. rozszerzyła ona ten cel, przyjmując, by do 2030 r. zasięgiem sieci 5G objęte zostały wszystkie zaludnione obszary. Chociaż technologia 5G może potencjalnie stworzyć wiele możliwości wzrostu gospodarczego, wiąże się z nią również pewne zagrożenia. Z uwagi na transgraniczny charakter zagrożeń istotna wrażliwość na zagrożenia w cyberprzestrzeni bądź wystąpienie cyberincydentów w jednym państwie członkowskim mogą mieć negatywne skutki odczuwalne w całej UE. Całkowity koszt wdrożenia technologii 5G na terenie całej UE może sięgnąć 400 mld euro. W latach 2014–2020 UE zapewniła finansowanie w wysokości ponad 4 mld euro na rzecz projektów 5G.

Trybunał ocenił, czy Komisja skutecznie wspierała państwa członkowskie w dążeniu do osiągnięcia celów UE w zakresie wprowadzania sieci 5G oraz przy rozwiązywaniu, w skoordynowany sposób, problemów związanych z bezpieczeństwem sieci 5G.

Trybunał stwierdził, że w państwach członkowskich występują opóźnienia we wprowadzaniu sieci 5G. Do końca 2020 r. 23 państwa członkowskie uruchomiły komercyjne usługi z wykorzystaniem sieci 5G i osiągnęły pośredni cel polegający na zapewnieniu dostępu do takich sieci w co najmniej jednym dużym mieście. Nie wszystkie państwa członkowskie uwzględniły jednak cele przyjęte przez UE na 2025 i 2030 r. w swoich krajowych strategiach dotyczących sieci 5G lub planach szerokopasmowych. Opóźnienia we wdrażaniu technologii 5G po stronie państw członkowskich zagrażają osiągnięciu celów przyjętych przez UE. Komisja zapewniała wprowadzić państwom członkowskim wsparcie w realizacji przyjętego przez nią w 2016 r. planu działania dotyczącego sieci 5G poprzez wiążące i niewiążące inicjatywy, a także wytyczne i finansowanie badań naukowych w dziedzinie technologii 5G, nie określiła jednak w jednoznaczny sposób oczekiwanej jakości usług sieci 5G. Trybunał stwierdził również, że unijny zestaw narzędzi na potrzeby cyberbezpieczeństwa sieci 5G stanowi ewentualny wspólny zestaw środków, które mogłyby zaradzić zagrożeniom dla cyberbezpieczeństwa sieci 5G. Ponieważ jednak żaden z zaproponowanych dotychczas środków nie ma mocy wiążącej prawnie, Komisja nie może ich egzekwować. W związku z tym wciąż istnieje ryzyko, że zestaw narzędzi sam w sobie nie będzie w stanie zagwarantować skoordynowanego podejścia ze strony państw członkowskich do kwestii bezpieczeństwa sieci.

Trybunał zalecił, aby Komisja: promowała równomierne i terminowe wdrażanie sieci 5G na terenie UE; upowszechniała skoordynowane podejście państw członkowskich do bezpieczeństwa sieci 5G; monitorowała podejście państw członkowskich do kwestii bezpieczeństwa sieci 5G oraz przeanalizowała wpływ rozbieżności w tym zakresie na skuteczne funkcjonowanie jednolitego rynku.

Działania zewnętrzne, bezpieczeństwo i wymiar sprawiedliwości

Sprawozdanie specjalne 01/2022 pt. „Wsparcie UE na rzecz praworządności na Bałkanach Zachodnich – pomimo poczynionych wysiłków wciąż występują zasadnicze problemy”

Rada Europy zdefiniowała praworządność jako wielowymiarową koncepcję zakładającą między innymi, że wszystkie działania publiczne mieszczą się w granicach określonych przez prawo, zgodnie z wartościami, jakimi są demokracja i prawa podstawowe, oraz pod kontrolą niezależnych i bezstronnych sądów. UE przyjęła tę definicję i zapisała praworządność w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) jako jedną ze wspólnych wartości państw członkowskich Unii. Jest ona wiodącą zasadą w polityce zagranicznej Unii, a także zasadniczym i nieodzownym warunkiem członkostwa w UE. Sześć krajów Bałkanów Zachodnich to kraje kandydujące (Albania, Czarnogóra, Macedonia Północna i Serbia) lub potencjalni kandydaci do członkostwa w UE (Bośnia i Hercegowina, Kosowo¹). Otrzymują one finansowanie z różnych źródeł, ale to UE jest największym darczyńcą w regionie. Pomoc finansowa UE kierowana do tych krajów jest udostępniana przede wszystkim za pośrednictwem Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (w momencie przeprowadzania kontroli był to instrument IPA II). Praworządność była jednym z dziewięciu obszarów priorytetowych IPA II. Wsparcie na rzecz tego obszaru przydzielane było z odrębnej puli środków budżetowych, która w okresie 2014–2020 wynosiła 700 mln euro.

Trybunał ocenił, czy wsparcie UE na rzecz praworządności na Bałkanach Zachodnich udzielone w okresie 2014–2020 było skuteczne.

Trybunał ustalił, że choć działania UE przyczyniły się do przeprowadzenia reform technicznych i operacyjnych, takich jak poprawa efektywności sądownictwa i opracowanie odnośnych przepisów, miały one niewielki ogólny wpływ na realizację podstawowych reform w zakresie praworządności w regionie. Jedną z najważniejszych przyczyn tego stanu rzeczy jest brak wystarczającej woli politycznej w poszczególnych krajach do przeprowadzenia niezbędnych reform. Trybunał stwierdził ponadto, że unijne wsparcie oferowane w poszczególnych krajach na rzecz działań społeczeństwa obywatelskiego w zakresie praworządności jest niewystarczające, jeśli chodzi o zaspokojenie potrzeb tego sektora, a oddziaływanie tych działań nie jest starannie monitorowane. Wolność wypowiedzi jest obszarem, w którym poczyniono najmniejsze postępy we wszystkich sześciu krajach objętych kontrolą. W niektórych krajach poparcie społeczne dla reform niezbędnych do przystąpienia do UE spada. Trybunał ustalił również, że w ramach IPA II nie wprowadzono rygorystycznych przepisów dotyczących warunkowości, przewidujących bezpośrednio wstrzymanie finansowania w innych obszarach w razie opóźnień w realizacji reform w zakresie praworządności.

Trybunał zalecił, aby Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ): usprawniły mechanizm promowania reform w zakresie praworządności w procesie rozszerzenia; zintensyfikowały wsparcie na rzecz społeczeństwa obywatelskiego zaangażowanego w reformy w zakresie praworządności i niezależności mediów; wzmocniły korzystanie z mechanizmu warunkowości w ramach IPA III; usprawniły sprawozdawczość i monitorowanie w odniesieniu do projektów.

¹ Użycie tej nazwy pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z rezolucją nr 1244/1999 Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie statusu Kosowa oraz opinią doradczą Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 lipca 2010 r. dotyczącą kwestii zgodności jednostronnej deklaracji niepodległości Kosowa z prawem międzynarodowym.

Regulacja rynków i konkurencyjna gospodarka

Sprawozdanie specjalne 21/2022 pt. „Ocena krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności dokonana przez Komisję – ogólnie właściwa, lecz wdrażanie planów jest obciążone ryzykiem”

W odpowiedzi na pandemię COVID-19 w lipcu 2020 r. Rada Europejska zdecydowała o utworzeniu funduszu na rzecz odbudowy, Next Generation EU, o wartości ponad 800 mld euro. Jego centralnym elementem jest Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), którego łączna wartość wynosi do 723,8 mld euro. Instrument ten utworzono po to, by złagodzić gospodarcze i społeczne skutki pandemii oraz sprawić, by gospodarki i społeczeństwa UE w przyszłości stały się bardziej zrównoważone i odporne, w czym szczególnie ważne miejsce przyznano transformacji zielonej i cyfrowej. Aby skorzystać ze wsparcia w ramach RRF, państwa członkowskie przedłożyły Komisji projekty swoich planów odbudowy i zwiększania odporności (KPO). Komisja jest odpowiedzialna za ocenę tych planów na podstawie kryteriów określonych w rozporządzeniu w sprawie RRF oraz za zapewnienie państwom członkowskim wytycznych i wsparcia w tym zakresie.

Trybunał ocenił, czy dokonana przez Komisję ocena KPO była odpowiednia oraz czy skutecznie zarządzano procesem oceny i wytycznymi dla państw członkowskich.

Trybunał stwierdził, że dokonana przez Komisję ocena planów odbudowy i zwiększania odporności co do zasady była właściwa, zważywszy na złożoność procesu i ograniczenia czasowe. Wykrył jednak szereg uchybień i zagrożeń oraz obszarów, na które należy zwrócić uwagę w przyszłości, takich jak np. profile płatności uzgodnione w wyniku negocjacji, mało przejrzyste kamienie milowe i wartości docelowe oraz fakt, że systemy monitorowania i kontroli nie były jeszcze w pełni wdrożone w momencie przeprowadzania oceny.

Trybunał zalecił, aby Komisja: ulepszyła procedury oceny i dokumentację; promowała wymianę dobrych praktyk między państwami członkowskimi; monitorowała wkład wdrożonych działań w realizację zaleceń dla poszczególnych krajów; poprawiła przejrzystość i monitorowanie zasady „nie czynić poważnych szkód”; zapewniła jasne mechanizmy weryfikacji kamieni milowych i wartości docelowych oraz ich odpowiednią definicję; sprawdziła zgodność z kamieniami milowymi dotyczącymi monitorowania i kontroli oraz zachęcała do korzystania z narzędzia Komisji służącego do eksploracji danych i punktowej oceny ryzyka.

Finansowanie Unii i administracja

Sprawozdanie specjalne 11/2022 pt. „Ochrona budżetu UE – należy usprawnić wykorzystanie czarnych list”

UE i państwa członkowskie wspólnie odpowiadają za ochronę interesów finansowych UE w odniesieniu do środków unijnych. Umieszczenie na czarnej liście (lub inaczej wykluczenie) stanowi jedno z głównych narzędzi pozwalających organizacjom międzynarodowym i organom krajowym chronić finanse publiczne. Celem prowadzenia czarnych list jest zapobieżenie zawieraniu umów finansowych z niewiarygodnymi kontrahentami, np. podmiotami dopuszczającymi się nadużyć finansowych, korupcji, wykroczeń zawodowych, piorącymi pieniądze lub nieodprowadzającymi podatków. W 2020 r. UE wypłaciła w ramach zawartych umów w sprawie finansowania około 150 mld euro. Od 2016 r. Komisja prowadzi system wczesnego wykrywania i wykluczania (EDES). Systemem tym objęta jest jedna czwarta unijnych wydatków (39 mld euro), którymi Komisja zarządza bezpośrednio lub też pośrednio. W odniesieniu do pozostałych trzech czwartych środków UE (111 mld euro), które wydatkowane są z udziałem władz krajowych, państwa członkowskie muszą stosować się do obowiązków w zakresie wykluczania, ale nie są zobowiązane do samodzielnego stworzenia systemów wykluczania ani stosownych baz danych.

Trybunał ocenił, czy wykluczanie jest skutecznie stosowane do ochrony środków UE przed niewiarygodnymi kontrahentami.

Trybunał stwierdził, że narzędzie wykluczania nie jest skutecznie stosowane do ochrony środków UE przed niewiarygodnymi kontrahentami. Choć w EDES przewidziano szeroki zakres sytuacji skutkujących wykluczeniem i solidne procedury podejmowania decyzji, służby Komisji zarejestrowały niewielką liczbę wykluczeń w systemie. Wynika to z niedociągnięć w mechanizmach identyfikowania podmiotów znajdujących się w sytuacjach wykluczenia. W ramach zarządzania dzielonego, w przypadku którego EDES nie ma zastosowania, odmienne podejścia poszczególnych państw członkowskich osłabiają ogólną skuteczność wykluczenia jako narzędzia ochrony budżetu UE.

Trybunał zalecił, aby Komisja: jeszcze bardziej rozszerzyła zakres wykluczania; udoskonała wdrażanie EDES; usprawniła monitorowanie EDES w ramach zarządzania pośredniego; rozszerzyła zakres stosowania EDES na zarządzanie dzielone; lepiej wykorzystywała dane i narzędzia cyfrowe do celów wykluczania.

Sprawozdania roczne i specjalne sprawozdania roczne

Sprawozdania roczne zawierają głównie wyniki prac związanych z **poświadczeniem wiarygodności** w zakresie budżetu Unii Europejskiej, Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz budżetu Europejskich Funduszy Rozwoju (EFR), lecz obejmują również aspekty dotyczące wykonania, a także zarządzania budżetem i finansami.

W specjalnych sprawozdaniach rocznych Trybunał przedstawia z kolei rezultaty swoich całorocznych prac kontrolnych dotyczących agencji UE i innych unijnych organów, wspólnych przedsięwzięć oraz Szkół Europejskich.

Publikuje też sprawozdanie na temat zobowiązań warunkowych powstałych w wyniku działań podjętych przez Jednolitą Radę ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji.

Sprawozdanie roczne dotyczące budżetu UE za rok budżetowy 2021

Każdego roku Trybunał przeprowadza kontrolę **dochodów i wydatków UE**, aby sprawdzić, czy roczne sprawozdanie finansowe jest wiarygodne i czy transakcje po stronie dochodów i wydatków leżące u podstaw rozliczeń są zgodne z przepisami finansowymi na szczeblu UE i państw członkowskich.

Ponadto Trybunał dokonuje szczegółowej oceny **każdego z głównych obszarów budżetu UE** według działów (i poddziałów) wieloletnich ram finansowych (WRF), a także Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Analizuje również przyczyny błędów i obszary ich występowania, wydaje zalecenia dotyczące usprawnień i bada, czy i jak jego wcześniejsze zalecenia zostały wdrożone.

Na podstawie wyników tych kompleksowych prac Trybunał wydaje **poświadczenie wiarygodności**, które ma obowiązek przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zgodnie z uprawnieniami przyznanymi mu na podstawie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

*Budżet UE – opinia bez zastrzeżeń
w odniesieniu do sprawozdania
finansowego i dochodów*

Trybunał wydał **opinię bez zastrzeżeń** w odniesieniu do sprawozdania finansowego i dochodów UE za rok budżetowy 2021.

*Budżet UE – negatywna opinia
w odniesieniu do wydatków*

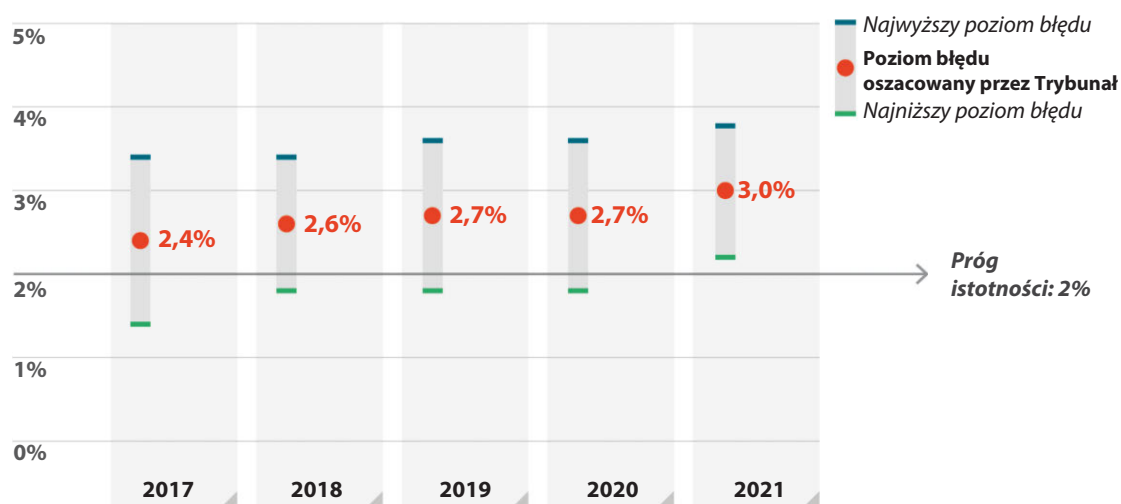
W 2021 r. **wydatki UE** wyniosły **181,5 mld euro**, co stanowi 1,3% łącznego dochodu narodowego brutto (DNB) 27 państw członkowskich UE.

W odniesieniu do wydatków UE Trybunał wydał **opinię negatywną** za rok budżetowy 2021.

*Szacowany błąd na poziomie 3,0%
(wydatki budżetowe za 2021 r.)*

Jeśli chodzi o wydatki budżetowe, Trybunał szacuje, że poziom błędu za rok budżetowy 2021 mieści się **w przedziale od 2,2% do 3,8%**. Środkowy punkt w tym przedziale, określany mianem **najbardziej prawdopodobnego poziomu błędu**, ma wyższą wartość niż w zeszłym roku – wzrósł z 2,7% do 3,0%.

Uwaga: w celu oszacowania poziomu błędu Trybunał stosuje standardowe techniki statystyczne. Trybunał uzyskał pewność na poziomie 95%, że poziom błędu w kontrolowanej populacji mieści się między najniższym i najwyższym poziomem błędu.

*Ponownie w ponad 50% wydatków
z budżetu UE objętych kontrolą
wystąpił istotny poziom błędu*

W przypadku roku budżetowego 2021 **wydatki obciążone wysokim ryzykiem** stanowiły **63,2% populacji objętej kontrolą Trybunału**, podczas gdy dla roku budżetowego 2020 r. odsetek ten wyniósł 59%. Oszacowany przez Trybunał **poziom błęd w wydatkach obciążonych wysokim ryzykiem** wyniósł **4,7%** (dla roku budżetowego 2020 było to 4,0%).

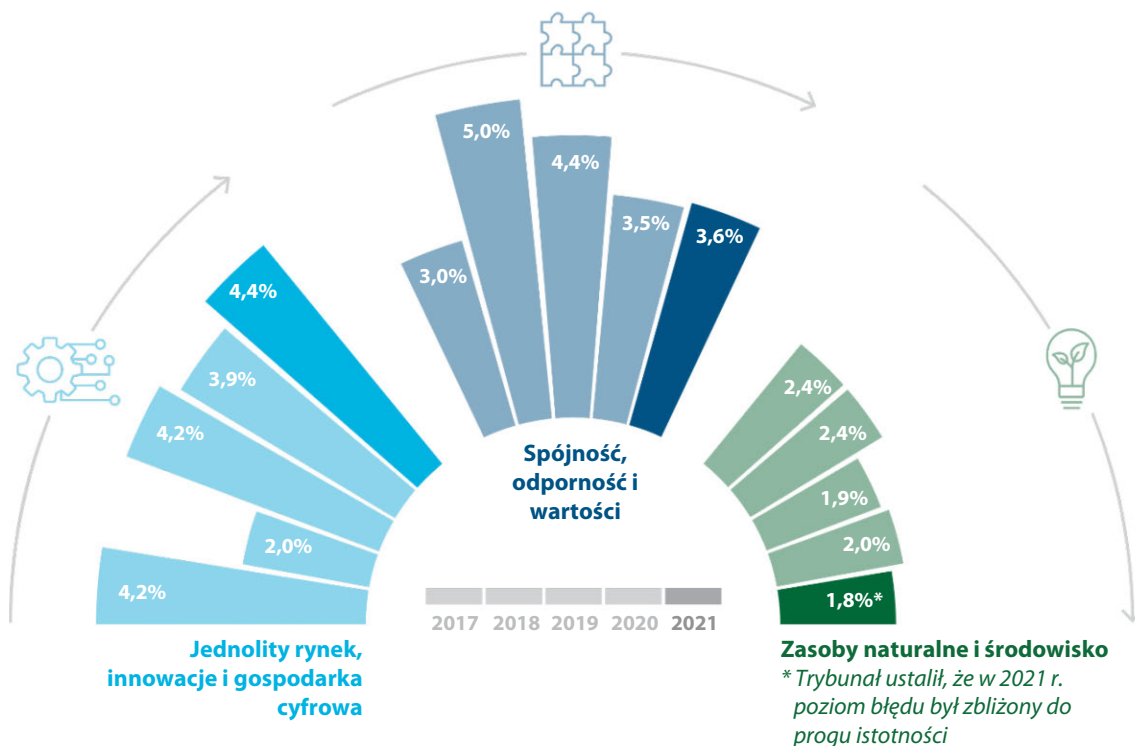
Wydatki UE można podzielić na **dwie kategorie**, z których każda wiąże się z innym rodzajem ryzyka:

- **obciążone niskim ryzykiem płatności oparte na uprawnieniach.** Płatności te są uzależnione od spełnienia przez beneficjentów określonych (mniej skomplikowanych) warunków. Należą do nich stypendia dla studentów i stypendia badawcze („Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa”), pomoc bezpośrednia dla rolników („Zasoby naturalne i środowisko”) czy wynagrodzenia oraz renty i emerytury dla pracowników UE („Europejska administracja publiczna”);
- **obciążone wysokim ryzykiem płatności dokonywane na zasadzie zwrotu kosztów.** UE zwraca koszty kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją działań kwalifikowalnych (w ich przypadku obowiązują bardziej skomplikowane zasady). Działania te mogą obejmować projekty badawcze (w ramach działu „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa”), inwestycje na rzecz rozwoju regionalnego i rozwoju obszarów wiejskich (działy „Spójność, odporność i wartości” i „Zasoby naturalne i środowisko”) oraz projekty w zakresie pomocy rozwojowej (dział „Sąsiedztwo i świat”).

*Działy WRF najbardziej narażone na błędy –
„Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa”
oraz „Spójność, odporność i wartości”*

Jeżeli chodzi o rok budżetowy 2021, **najbardziej narażonym na błędy** działem WRF był dział „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa”, a w drugiej kolejności – „Spójność, odporność i wartości”.

*Pierwsza opinia dotycząca
wydatków w ramach RRF*

W 2021 r. zakres prac kontrolnych po raz pierwszy objął **wydatki z RRF** i Trybunał sformułował w odniesieniu do nich odrębną opinię. Wynika to z faktu, że RRF ma charakter tymczasowy i jest realizowany i finansowany w zupełnie inny sposób niż standardowe wydatki budżetowe objęte WRF. W populacji objętej kontrolą Trybunału znalazła się jedyna płatność dokonana w 2021 r. – na rzecz Hiszpanii – wynosząca **11,5 mld euro**. Wniosek Hiszpanii o płatność obejmował 52 kamienie milowe, które Hiszpania uznała za osiągnięte.

Trybunał wydał opinię **bez zastrzeżeń** w odniesieniu do wydatków w ramach RRF. Dokonał oceny, opierając się w tym celu na kontroli spełnienia warunku płatności, czyli na weryfikacji, czy kamienie milowe i wartości docelowe zostały osiągnięte w sposób zadowalający. W związku z tym Trybunał zbadał, czy Komisja zgromadziła wystarczające i odpowiednie dowody na poparcie swojej oceny spełnienia tego warunku. W zakres tej oceny nie wchodzi badanie zgodności z innymi przepisami krajowymi i unijnymi. Ogólne dowody kontroli uzyskane przez Trybunał wskazują, że jeden z 52 kamieni milowych związanych z pierwszą płatnością na rzecz Hiszpanii nie został osiągnięty. Komisja nie określiła jeszcze metody, która pozwoliłaby wyrazić liczbowo wpływ nieosiągnięcia kamienia milowego lub wartości docelowej. Zdaniem Trybunału błąd ten nie jest istotny.

Przypadki podejrzeń nadużycia finansowego zgłoszone do OLAF i EPPO

Trybunał Obrachunkowy jako zewnętrzny kontroler UE nie posiada uprawnień do prowadzenia postępowań w przypadkach podejrzeń nadużycia finansowego. W związku z powyższym celem kontroli nie jest konkretnie poszukiwanie nadużyć finansowych. Wykryte przez kontrolerów Trybunału przypadki, w których podejrzewają oni wystąpienie nadużycia finansowego, są zgłaszane właściwym organom.

W toku swoich prac kontrolnych przeprowadzonych w 2022 r. Trybunał wykrył i zgłosił Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) **14 przypadków podejrzeń nadużycia finansowego**. **Sześć z nich** zgłosił również Prokuraturze Europejskiej (EPPO). W 2021 r. Trybunał zgłosił 15 przypadków podejrzenia nadużycia finansowego do OLAF i dwa z nich – do EPPO. W sprawozdaniu rocznym dotyczącym budżetu UE Trybunał zamieszcza dodatkowe informacje na temat przypadków podejrzeń nadużycia finansowego oraz na temat zaleceń OLAF dotyczących odzyskania środków finansowych w tych sprawach.

Sprawozdanie roczne na temat osiągniętych wyników

Sprawozdanie roczne na temat osiąganych wyników – ostatni rok realizacji projektu pilotażowego

Sprawozdanie roczne Trybunału podzielono na dwie oddzielne części w ramach programu pilotażowego, którego realizacja dobiegła końca wraz z opublikowaniem sprawozdania rocznego za rok budżetowy 2021. Druga z tych części dotyczy **wyników osiągniętych w programach wydatków realizowanych w ramach budżetu UE**.

Głównym tematem sprawozdania na temat osiągniętych wyników za 2021 r. było uwzględnienie w budżecie UE pięciu przekrojowych priorytetów politycznych dotyczących:

- i) walki ze zmianą klimatu;
- ii) ochrony różnorodności biologicznej;
- iii) równouprawnienia płci;
- iv) celów Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- v) transformacji cyfrowej.

Trybunał zbadał, czy Komisja **uwzględniła przekrojowe priorytety polityczne w budżecie UE, monitorowała odnośne wydatki i przekazywała poprawne informacje na temat uzyskanych rezultatów**.

Trybunał ocenił również, czy Komisja **zastosowała odpowiednie ramy wykonania**, by zmierzyć wkład budżetu UE w realizację priorytetów przekrojowych w odniesieniu do jedenastu wybranych programów.

Ponadto sprawdził on **status wdrożenia zaleceń pokontrolnych** sformułowanych w sprawozdaniach specjalnych opublikowanych w 2018 r.

Sprawozdanie roczne dotyczące Europejskich Funduszy Rozwoju za rok budżetowy 2021

*Europejskie Fundusze Rozwoju – opinia bez zastrzeżeń
w odniesieniu do sprawozdań finansowych
i dochodów oraz opinia negatywna
w odniesieniu do wydatków*

Uruchomione w 1959 r. Europejskie Fundusze Rozwoju (EFR) stanowiły główne instrumenty pomocy w zakresie **współpracy na rzecz rozwoju**, którą UE zapewnia państwom Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) oraz krajom i terytoriom zamorskim. Są one finansowane przez państwa członkowskie UE. Zarządzają nimi Komisja Europejska oraz Europejski Bank Inwestycyjny (EBI), przy czym są one wdrażane **poza budżetem UE**. Fundusze te będą nadal odrębnie wdrażane i pozostaną przedmiotem odrębnych sprawozdań aż do momentu zamknięcia.

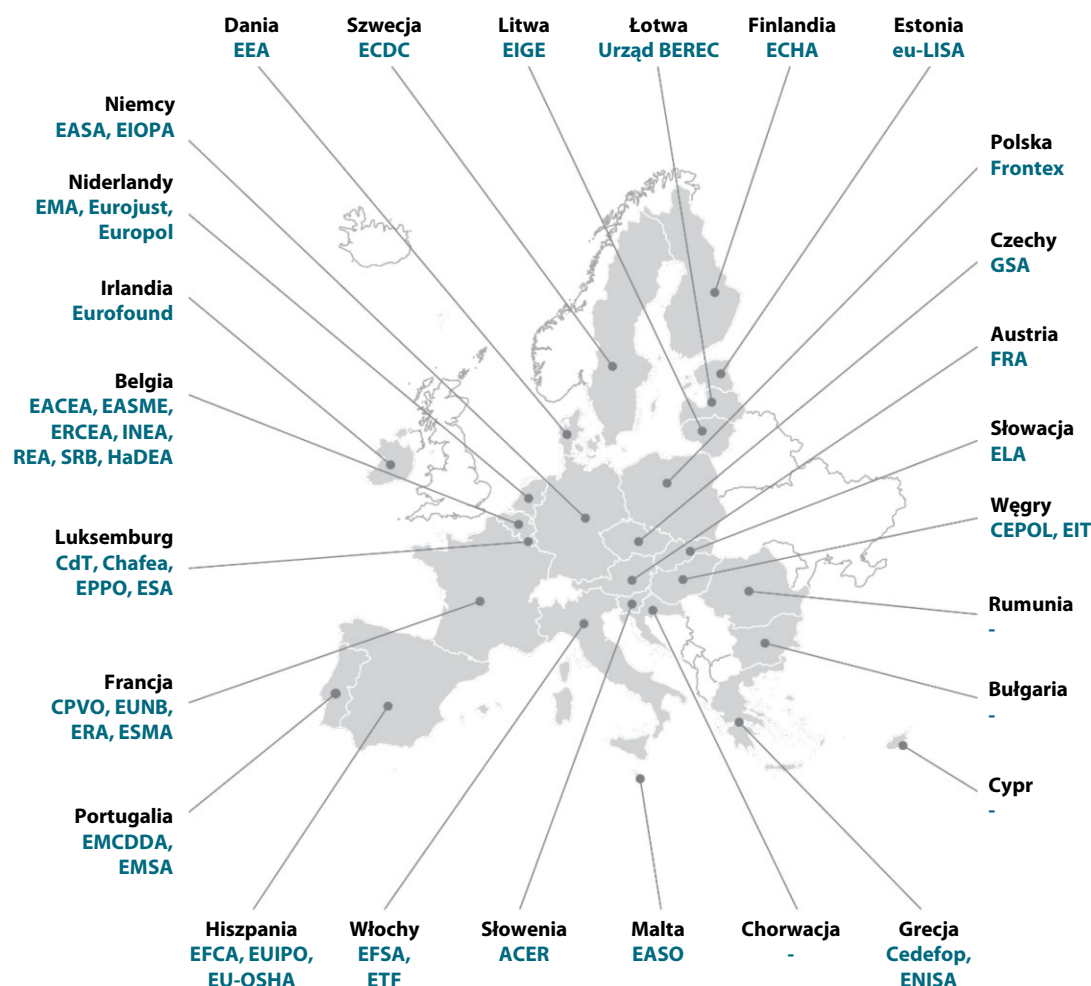
W przypadku wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 pomoc w zakresie współpracy na rzecz rozwoju dla państw AKP oraz krajów i terytoriów zamorskich jest finansowana z budżetu UE.

W 2021 r. **wydatki EFR** wyniosły **3,4 mld euro**.

Podobnie jak w latach poprzednich Trybunał wydał **opinię bez zastrzeżeń** zarówno w odniesieniu do **sprawozdań finansowych**, jak i dochodów EFR, a jednocześnie **opinię negatywną w odniesieniu do wydatków EFR** za rok budżetowy 2021. Oszacowany przez Trybunał poziom błędu w wydatkach wyniósł 4,6% (w przypadku roku budżetowego 2020 było to 3,8%).

Specjalne sprawozdania roczne dotyczące agencji UE

Agencje UE są odrębnymi podmiotami prawnymi powołanymi w celu realizacji konkretnych zadań o charakterze technicznym, naukowym lub zarządczym, które wspomagają instytucje UE w kształtowaniu i wdrażaniu polityki. Jest ich łącznie **44**.

*Opinia bez zastrzeżeń w odniesieniu
do wszystkich poza jedną agencją UE
za rok budżetowy 2021*

W roku budżetowym 2021 **łącznie budżet wszystkich agencji** skontrolowanych w ramach uprawnień Trybunału (z wyłączeniem Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji) wyniósł **4,1 mld euro**, co stanowiło 2,5% ogólnego budżetu UE na 2021 r. W roku budżetowym 2020 było to, odpowiednio, 3,7 mld euro i 2,2%.

Ogólnie rzecz biorąc, kontrola agencji przeprowadzona przez Trybunał potwierdziła pozytywne wyniki zgłaszane w poprzednich latach. Trybunał wydał **opinie bez zastrzeżeń** w odniesieniu do sprawozdań finansowych 44 agencji oraz ich dochodów. Jeżeli chodzi o płatności leżące u podstaw rozliczeń, Trybunał zaaprobował sprawozdania wszystkich agencji z wyjątkiem Europejskiej Agencji ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA). W przypadku **tej agencji** Trybunał wydał **opinię z zastrzeżeniem**, przede wszystkim ze względu na nieprawidłowości w postępowaniach o udzielenie zamówienia.

Specjalne sprawozdanie roczne dotyczące wspólnych przedsięwzięć za rok budżetowy 2021

Wspólne przedsięwzięcia działają na zasadzie **partnerstwa publiczno-prywatnego** między Komisją Europejską a przedstawicielami danej branży i – w niektórych przypadkach – podmiotami badawczymi, organizacjami międzyrządowymi lub uczestniczącymi państwami członkowskimi. Głównym ich celem jest wspieranie działań mających na celu przełożenie wiedzy naukowej na przełomowe innowacje rynkowe w oparciu o strategiczną wizję podzielaną przez partnerów branżowych i badawczych.

W 2021 r. Rada przyjęła nowe rozporządzenia ustanawiające **11 wspólnych przedsięwzięć**. Powierzyła im prowadzenie działań w ramach programów „Horyzont Europa” i „Cyfrowa Europa”, czyli wieloletnich programów w dziedzinie badań naukowych i innowacji na okres finansowania 2021–2027. Nowo utworzone wspólne przedsięwzięcia realizują własne strategie badań naukowych i innowacji w obszarach transportu, energii, ochrony zdrowia, bioprzemysłu, kluczowych technologii cyfrowych, obliczeń superkomputerowych i inteligentnych systemów sieciowych.

Osiem z nich działało już w poprzednim programie („Horyzont 2020”). W ramach nowych programów będą one kontynuować swoją działalność, ale jako nowe podmioty prawne pod zmienioną nazwą i z poszerzonym bądź nieznacznie zmienionym zakresem obowiązków. Obok dotychczasowych przedsięwzięć ustanowiono **trzy nowe podmioty**: Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Inteligentnych Sieci i Usług, Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Programu EDCTP3 w dziedzinie Globalnego Zdrowia oraz Europejskie Centrum Kompetencji w dziedzinie Cyberbezpieczeństwa. Trybunał po raz pierwszy obejmie je kontrolą po tym, jak uzyskają niezależność finansową, co ma nastąpić w 2023 r.

Ponadto istnieje jeszcze jedno wspólne przedsięwzięcie, Fusion for Energy (F4E), które jest finansowane przez Euratom i odpowiada za wnoszenie przez UE wkładu na rzecz międzynarodowego eksperymentalnego reaktora termojądrowego (ITER).

*Opinia bez zastrzeżeń w odniesieniu
do sprawozdań finansowych wszystkich
wspólnych przedsięwzięć UE
za rok budżetowy 2021*

Trybunał wydał **opinie bez zastrzeżeń** za rok budżetowy 2021 w odniesieniu do sprawozdań finansowych, dochodów i płatności wszystkich wspólnych przedsięwzięć.

Podobnie jak w poprzednich latach, wydana przez Trybunał opinia pokontrolna w sprawie rocznego sprawozdania finansowego **Wspólnego Przedsięwzięcia F4E** za 2021 r. była jednak opatrzona **objaśnieniem uzupełniającym**, głównie w celu zwrócenia uwagi na ryzyko dalszego wzrostu kosztów i opóźnień w realizacji projektu ITER.

Specjalne sprawozdania roczne dotyczące Szkół Europejskich i zobowiązań warunkowych Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji

Trybunał opublikował swoje doroczne sprawozdanie dotyczące przeglądu skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego 13 **Szkół Europejskich** za rok budżetowy 2021. Mimo że podczas przeglądu nie stwierdzono istotnego poziomu błędu w sprawozdaniu finansowym, to Trybunał wciąż nie był w stanie potwierdzić, czy zarządzanie finansowe szkołami było w pełni zgodne z przepisami rozporządzenia finansowego i regulaminu pracowniczego.

Trybunał przedstawia też co roku sprawozdanie dotyczące zobowiązań warunkowych Jednolitej Rady ds. Restrukturyzacji i Uporządkowanej Likwidacji, Rady i Komisji wynikających z wykonywania przez nie zadań przewidzianych w **rozporządzeniu w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji**. W sprawozdaniu za rok budżetowy 2021 Trybunał stwierdził, że nie zwróciło jego uwagi nic, co dawałoby podstawy, by sądzić, że zobowiązania warunkowe wynikające z wykonywania przez Jednolitą Radę, Komisję i Radę zadań w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji zostały w istotny sposób zniekształcone.

*Sprawozdania roczne – rozpoczęcie
procedury udzielenia absolutorium
przez Parlament Europejski*

Opublikowanie sprawozdań rocznych przez Trybunał rozpoczyna **procedurę udzielenia absolutorium**, w trakcie której Parlament Europejski, po otrzymaniu zalecenia Rady, podejmuje decyzję co do tego, czy Komisja i inne organy właściwie zarządzały budżetem UE, i w stosownym przypadku udziela im absolutorium.

W październiku 2022 r. Trybunał przedstawił swoje sprawozdania roczne za 2021 r. najpierw przed Komisją Kontroli Budżetowej Parlamentu Europejskiego i na posiedzeniu Komitetu Budżetowego Rady. Następnie sprawozdania zostały przedstawione na posiedzeniu plenarnym Parlamentu oraz przed Radą do Spraw Gospodarczych i Finansowych.

Ponadto w trakcie 2022 r. Trybunał zaprezentował też sprawozdania roczne parlamentom krajowym/regionalnym i rządów 21 państw członkowskich.

Opinie

Badanie wniosków ustawodawczych Komisji

Trybunał jako zewnętrzny kontroler UE przyczynia się do poprawy zarządzania finansami, wydając opinie na temat **wniosków Komisji dotyczących nowych lub zmienianych aktów prawnych**. Na mocy przepisów prawa UE konsultacja z Trybunałem jest obowiązkowa w sytuacji, gdy dane wnioski pociągają za sobą znaczne skutki finansowe. Pozostałe instytucje również mogą wystąpić do Trybunału o wydanie opinii na inne konkretne tematy. Wszystkie opinie Trybunału są przedkładane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

W 2022 r. Trybunał opublikował **osiem takich opinii**. Odnosiły się one głównie do wniosków ustawodawczych Komisji dotyczących zmiany przepisów finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, ale także wprowadzenia nowych przepisów dotyczących statutu i finansowania europejskich partii politycznych i europejskich fundacji politycznych, umożliwiających państwom członkowskim wykorzystanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności (KPO) do finansowania planu REPowerEU, ustanowienia zróżnicowanej strategii finansowania jako ogólnej metody zaciągania pożyczek oraz utworzenia społecznego funduszu klimatycznego.

ECA Journal

Każde wydanie „ECA Journal” ma **temat przewodni**, ukazany najczęściej z perspektywy kontroli, a autorzy artykułów pochodzą zarówno z instytucji unijnych, jak i spoza nich.

W 2022 r. ukazały się **dwa wydania** tej publikacji, dotyczące **porównania funduszy polityki spójności z instrumentem Next Generation EU** oraz tego, czy **RRF ma szanse w znacznym stopniu przyczynić się do zwiększenia odporności Europy**.

Konferencje i seminaria internetowe

W 2022 r. Trybunał zorganizował samodzielnie i we współpracy z innymi podmiotami liczne konferencje i seminaria internetowe, w których mogły również wziąć udział zainteresowane osoby spoza instytucji.

Przykładowe dwa wydarzenia to:

Seminarium internetowe Trybunału na temat zmiany paradygmatu w UE

29 czerwca 2022 r. w ramach Konferencji w sprawie przyszłości Europy Trybunał zorganizował we współpracy z NOK Niemiec, Litwy i Szwecji seminarium internetowe zatytułowane „Zmiana paradygmatu w UE – nowe priorytety najwyższych organów kontroli na szczeblu UE i krajowym?”. Poruszono na nim bardzo aktualne kwestie dotyczące migracji, efektywności energetycznej i obrony. Uczestnicy dyskusji zastanawiali się wspólnie, w jaki sposób instytucje kontrolne mogą dostosować się do nowego paradygmatu w miarę, jak ich zadania będą się zmieniały. Uczestnicy mieli możliwość zadawania pytań i przedstawiania swoich przemysłów związanych z tematem konferencji.

Seminarium Trybunału na temat przeciwdziałania praniu pieniędzy

16 września 2022 r. Trybunał zorganizował seminarium wysokiego szczebla na temat przeciwdziałania praniu pieniędzy. Przedstawiciele instytucji UE, państw członkowskich, MFW, organów nadzoru bankowego i przemysłu zebrali się w celu omówienia zaproponowanego przez Komisję Europejską nowego unijnego modelu nadzoru w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz postępów osiągniętych dotąd w negocjacjach. Dyskutowali m.in. o oczekiwaniach i wykonalności planowanych rozwiązań, skutecznym wdrażaniu oraz przygotowaniu tego modelu na przyszłe wyzwania. Szczególną uwagę zwrócono na proponowane zasady zarządzania nowym Urzędem ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (AMLA) oraz na to, w jaki sposób ten nowy organ będzie mógł skutecznie współdziałać z innymi unijnymi i krajowymi organami kontroli, nie generując przy tym zbędnych obciążeń dla sektora.

Cyfrowa transformacja kontroli

Trybunał nieustannie pracuje nad poprawą skuteczności swoich procesów kontroli i w tym celu stara się zwiększać stopień integracji i interoperacyjność stosowanych systemów. W ramach realizacji planu rozwoju w celu **lepszego wykorzystania technologii na potrzeby kontroli** wdrożył równolegle rozwiązania z zakresu automatyzacji, kontroli systemów informatycznych i zaawansowanej analizy danych. Prowadził również w dalszym ciągu działania z zakresu innowacyjności, mające na celu zidentyfikowanie powstających technologii, które można wykorzystać w nowatorski sposób na potrzeby prac kontrolnych.

Spotkania i wydarzenia hybrydowe

Konsekwencją pandemii jest to, że praca zdalna i spotkania odbywane przez internet napotykają coraz mniej ograniczeń technicznych, pracownicy i organizacje są bardziej skłonni korzystać z tego rodzaju rozwiązań, a równocześnie poprawił się poziom ich umiejętności cyfrowych. Trybunał nie jest pod tym względem wyjątkiem. Spotkania robocze są obecnie regularnie przeprowadzane w sposób zdalny lub hybrydowy, zwłaszcza te, w których biorą udział zainteresowane strony spoza Trybunału, takie jak jednostki kontrolowane lub inne organy unijne i międzynarodowe, co pozwala na ograniczenie liczby podróży służbowych do poziomu niezbędnego do osiągnięcia celów instytucji w tym zakresie.

Sal konferencyjne Trybunału zostały wyposażone w wysokiej klasy sprzęt do wideokonferencji. Dostępne są również urządzenia przenośne, dzięki czemu spotkania mogą odbywać się w dowolnym miejscu w siedzibie Trybunału.

Ponadto Trybunał przekształcił jedną ze swoich sal konferencyjnych w wirtualne studio nagraniowe, w którym możliwe jest rejestrowanie i transmitowanie wysokiej jakości obrazu ze spotkań informacyjnych dla prasy, konferencji hybrydowych z tłumaczeniem ustnym lub innych wydarzeń informacyjnych bądź edukacyjnych, jakie odbywają się w ramach działań komunikacyjnych instytucji.

Integracja cyfrowa oraz automatyzacja

Wprowadzone kilka lat temu rozwiązanie umożliwiające bezpieczną wymianę dokumentów i danych z jednostkami kontrolowanymi, system ECAFiles, zostało zintegrowane z głównym systemem zarządzania kontrolą w Trybunale, ASSYST, a także z systemem zarządzania procesem uzgadniania ustaleń z kontroli, CLEAR, dzięki czemu uproszczono i usprawniono komunikację z jednostkami kontrolowanymi w trakcie kontroli.

W przypadkach, w których nie był możliwy zautomatyzowany dostęp do baz danych jednostek kontrolowanych, w 2021 r. Trybunał uruchomił usługę zrobotyzowanej automatyzacji procesów. Stanowi ona alternatywę dla ręcznego pobierania, zapisywania i sprawdzania dokumentów z baz danych. Usługa ta działa pod warunkiem, że dokumenty są udostępniane w wymaganym formacie, pozwalającym na ich wykorzystanie.

Usługi z zakresu zaawansowanej analizy danych

Powołany w 2021 r. nowy zespół DATA (ang. Data and Technology for Audit – dane i technologia w służbie kontroli) kontynuował prace nad realizacją planu rozwoju w celu lepszego wykorzystania technologii do osiągnięcia celów Trybunału w zakresie kontroli.

Członkowie zespołu DATA ściśle współpracowali z zespołami kontrolnymi, aby zrozumieć ich specyficzne procesy i potrzeby. W zależności od złożoności danej potrzeby prace miały różny zakres – od krótkoterminowych działań doradczych do udziału w całości zadań kontrolnych.

Zespół DATA przeprowadził wiele projektów horyzontalnych obejmujących cały Trybunał lub uczestniczył w takich projektach. Tematy tych projektów były następujące: eksperci ds. danych dla grupy zadaniowej NGEU, utworzenie grupy zajmującej się nauką o danych na potrzeby kontrolerów, ocena i wykonalność nowej wyszukiwarki semantycznej na własny użytek Trybunału.

Ponadto Trybunał udostępnił pracownikom zasoby infrastrukturalne na użytek nauki o danych, dzięki którym mogą oni przetwarzać dane, a także przeprowadzać zaawansowaną analizę i wizualizację przede wszystkim nieustrukturyzowanych i dużych zbiorów danych.

Jednocześnie w październiku 2022 r. dział IT uruchomił „hurtownię danych jako usługę”, która pozwala użytkownikom przetwarzać i analizować ustrukturyzowane dane przy różnym poziomie zaawansowania – użytkownicy podstawowi mogą pobrać wcześniej zdefiniowane raporty, natomiast użytkownicy zaawansowani mają możliwość przetwarzania i wizualizacji danych, a także tworzenia sprawozdań *ad hoc*.

Innowacje

Trybunał kontynuował współpracę z najwyższymi organami kontroli z państw członkowskich UE w zakresie **technologii i innowacji na potrzeby kontroli** w kontekście sieci i platformy TiNA. W ramach sieci TiNA zorganizowano jedenaście zdalnych wydarzeń dotyczących różnorodnych tematów – od kontroli na temat cyberbezpieczeństwa i bezpiecznych transferów danych po wykorzystanie konkretnych narzędzi do analizy danych i eksplorację procesów.

Trybunał wciąż aktywnie angażował się w prace grupy ds. powstających technologii Międzyinstytucjonalnego Komitetu ds. Transformacji Cyfrowej, zajmującej się wprowadzaniem takich technologii jak sztuczna inteligencja, rzeczywistość rozszerzona czy technologia blockchain do działalności instytucji UE. Rozpoczęto prace nad wnioskiem dotyczącym wspólnego projektu mającego na celu wykorzystanie technologii rozproszonego rejestru do dalszego zabezpieczania wymiany z jednostkami kontrolowanymi.

Stosunki międzyinstytucjonalne

Trybunał współpracuje ściśle z **Parlamentem Europejskim, Radą, parlamentami krajowymi/regionalnymi i rządami państw członkowskich**, ponieważ oddziaływanie jego prac zależy w dużej mierze od tego, w jaki sposób ustalenia kontroli i zalecenia pokontrolne zostaną wykorzystane przez te instytucje.

Parlament Europejski

W 2022 r. Parlament Europejski stopniowo ponownie umożliwił innym instytucjom i organom regularne uczestnictwo na żywo w posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach komisji. W związku z tym całkowita liczba wystąpień Trybunału w Parlamencie, które w 2022 r. odbywały się głównie w siedzibie PE, nieznacznie spadła do 134 w porównaniu ze 147 wystąpieniami w 2021 r., gdy posiedzenia odbywały się zdalnie.

Członkowie i zespoły kontrolne Trybunału są regularnie zapraszani na posiedzenia **komisji i organów Parlamentu Europejskiego**, a w szczególności Komisji Kontroli Budżetowej (CONT), by zaprezentować wyniki prac.

W 2022 r. członkowie Trybunału **przedstawili ogółem 16 sprawozdań specjalnych i jeden przegląd** na forum CONT. **Uczestniczyli również w 16 wysłuchaniach CONT dotyczących udzielenia absolutorium za 2021 r.**, w tym prezes Trybunału Tony Murphy zaprezentował sprawozdanie roczne Trybunału za 2021 r.

Ponadto członkowie Trybunału przedstawili **27 sprawozdań specjalnych i przeglądów na forum 14 innych komisji parlamentarnych**. Większość z tych posiedzeń zorganizowano wspólnie w sytuacji, gdy kilka komisji było zainteresowanych tym samym sprawozdaniem.

W marcu 2022 r. **Konferencja Przewodniczących Komisji Parlamentu Europejskiego** zaprosiła prezesa Trybunału do wymiany poglądów na temat programu prac Trybunału 2022+ i konsultacji dotyczącej programu prac 2023+. Były prezes Trybunału Klaus-Heiner Lehne uczestniczył w maju w **posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego dotyczącym udzielenia absolutorium za rok 2020**. W październiku **prezes Trybunału Tony Murphy spotkał się z przewodniczącą Parlamentu Robertą Metsolą i przedstawił na posiedzeniu plenarnym sprawozdanie roczne za 2021 r.** Członkowie Trybunału z Izby II spotkali się również w czerwcu z koordynatorami komisji REGI, aby omówić dalszą współpracę, a komisja CONT odwiedziła Trybunał w listopadzie w celu wymiany poglądów z kolegium członków.

Rada Unii Europejskiej

W 2022 r. całkowita liczba wystąpień Trybunału wzrosła znacząco – do 82, w porównaniu z 68 w 2021 r.

Co do zasady organy przygotowawcze Rady zajmują się wszystkimi sprawozdaniem specjalnymi Trybunału wkrótce po ich publikacji, lecz niekoniecznie wszystkimi przeglądami i opiniami. W 2022 r. Trybunał przedstawił **26 sprawozdań specjalnych i trzy opinie** na forum 19 różnych komitetów i grup roboczych Rady.

W 2022 r. przedstawiciele Trybunału uczestniczyli również w 29 posiedzeniach poświęconych udzieleniu absolutorium z wykonania budżetu UE za lata budżetowe 2020 i 2021. Ponadto Komitet Budżetowy w Radzie zaprosił przedstawicieli kadry zarządzającej Trybunału, aby zaprezentowali program prac 2023+ i projekt budżetu na 2023 r.

Prezydencja Rady

Francja: styczeń – czerwiec 2022 r.

Czechy: lipiec – grudzień 2022 r.

Gdy zniesiono ograniczenia związane z pandemią COVID-19, przedstawiciele Trybunału mogli ponownie uczestniczyć osobiście w większości posiedzeń Rady UE. Część kontaktów z Radą wciąż jednak odbywa się zdalnie. Nowe formy organizacji pracy pozwoliły Trybunałowi zaproponować Radzie więcej spotkań, np. ukierunkowane spotkania informacyjne dla stałych przedstawicielstw przy UE, na których omawiano techniczne aspekty niektórych sprawozdań.

W lipcu 2022 r. były prezes Trybunału Klaus-Heiner Lehne spotkał się z premierem Czech oraz ministrem do spraw europejskich i ministrem finansów tego kraju, aby omówić priorytety prezydencji Rady. We wrześniu członkowie Trybunału Iliana Ivanova i Jan Gregor wzięli udział w nieformalnym spotkaniu z ministrami odpowiedzialnymi za politykę spójności. W listopadzie prezes Trybunału Tony Murphy spotkał się z premierem i ministrem finansów Szwecji. W grudniu 2022 r. prezes Trybunału Tony Murphy i członek Trybunału Jan Gregor spotkali się z czeskim ministrem finansów, który pełnił wówczas funkcję przewodniczącego Rady Ecofin, przed przedstawieniem sprawozdania rocznego za 2021 r. unijnym ministrom finansów. Ponadto w 2022 r. członkowie Trybunału i kadra kierownicza uczestniczyli w 14 spotkaniach z przedstawicielami stałych przedstawicielstw przy UE.

Parlamente krajowe/regionalne i rządy państw członkowskich

Spotkania z parlamentami krajowymi/regionalnymi

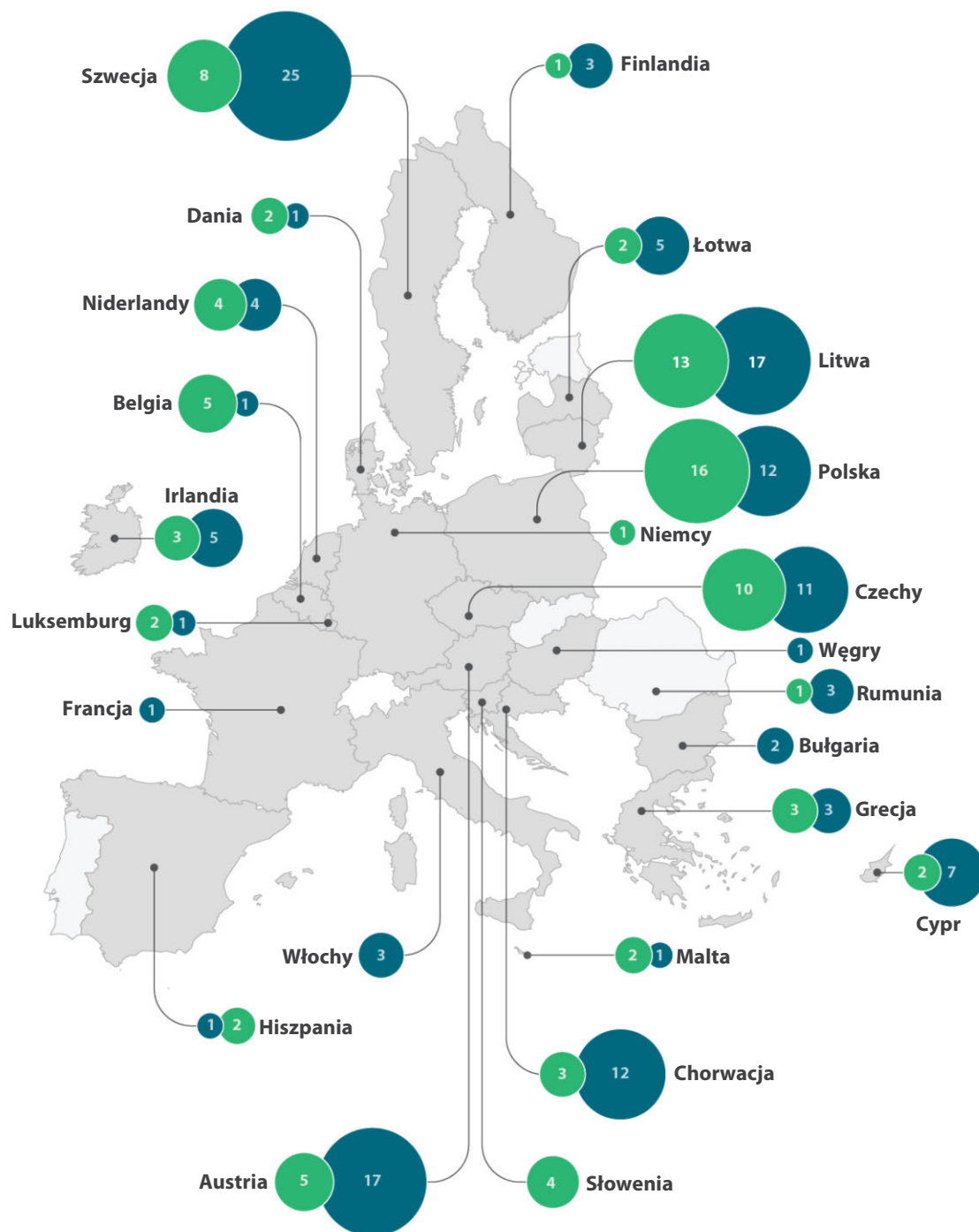
W 2022 r. członkowie i pracownicy Trybunału przedstawili wyniki prac kontrolnych na **88 spotkaniach z parlamentami krajowymi/regionalnymi w 20 państwach członkowskich.**

Spotkania z rządami państw członkowskich

W 2022 r. członkowie i kadra Trybunału zaprezentowali prace Trybunału na **133 spotkaniach z rządami i samorządami w 22 państwach członkowskich.**

● Parlamente krajowe/regionalne ● Rządy państw członkowskich

Komisja Europejska

Wymiana opinii z jednostkami kontrolowanymi na najwyższym szczeblu

Członkowie Trybunału i komisarze Komisji Europejskiej utrzymują stałe kontakty dwustronne dotyczące planowanych i już trwających zadań kontrolnych.

Od wielu lat, zgodnie z dobrze ugruntowanym zwyczajem, członkowie Trybunału uczestniczą też w **dorocznym spotkaniu** z komisarzami. Posiedzenia te są okazją do podsumowania i zastanowienia się nad tym, w jaki sposób można ulepszyć dalszą współpracę.

W 2022 r. doroczne spotkanie odbyło się w lipcu. Na zaproszenie byłego prezesa Trybunału Klausa Heinera Lehnera kolegium komisarzy przyjechało do Luksemburga. Przy tej okazji były prezes odbył również spotkanie dwustronne z przewodniczącą Komisji Ursulą von der Leyen. Członkowie Trybunału i komisarze odbyli spotkania na forum czterech grup dyskusyjnych, a ich rozmowy dotyczyły następujących obszarów: Europejski Zielony

Ład, transformacja cyfrowa, wymiar globalny oraz wkład budżetu UE w odbudowę gospodarczą w Europie/powiązania z unijnymi ramami zarządzania gospodarczego.

Współpraca z innymi najwyższymi organami kontroli

Komitet Kontaktowy najwyższych organów kontroli UE

Za platformę współpracy Trybunału z najwyższymi organami kontroli 27 państw członkowskich służy zasadniczo **Komitet Kontaktowy najwyższych organów kontroli UE**. Stanowi on forum, które ułatwia prowadzenie dialogu i wymianę informacji pomiędzy NOK państw członkowskich UE i Trybunałem.

W 2022 r. Trybunał kontynuował prace w ramach unijnej sieci kontroli w kwestiach dotyczących pandemii COVID-19. Prace te zaowocowały opublikowaniem na stronie internetowej Komitetu Kontaktowego licznych zestawień informacji dotyczących działań podjętych w tym zakresie przez NOK w 2020 i 2021 r. Trybunał w dalszym ciągu współpracował też z NOK w kwestiach kontroli wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności. Kierujący kontrolami i kontrolerzy z 22 unijnych NOK spotykali się regularnie i omawiali sfinalizowane, trwające i planowane kontrole związane z NGEU.

Doroczne spotkanie w 2022 r.

W maju 2022 r. w siedzibie Trybunału odbyło się **doroczne spotkanie** Komitetu Kontaktowego. Było to pierwsze spotkanie na żywo prezesów unijnych NOK od 2019 r., choć już wcześniej – w listopadzie 2021 r. – zorganizowano spotkanie internetowe na wysokim szczeblu. Tegoroczne dyskusje dotyczyły głównie strategicznych zadań i wyzwań stojących przed unijnymi NOK, jeśli chodzi o ocenę wartości dodanej Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności na szczeblu krajowym i unijnym.

NOK w krajach kandydujących do UE i potencjalnych kandydatach do członkostwa

Trybunał wspiera również **NOK krajów kandydujących do UE** (Albania, Mołdawia, Czarnogóra, Macedonia Północna, Serbia, Turcja i Ukraina) oraz **potencjalnych kandydatów do członkostwa** (Bośnia i Hercegowina, Kosowo²).

W 2022 r. Trybunał wspomógł wspólną inicjatywę OECD i Unii Europejskiej SIGMA (wsparcie na rzecz usprawnień w zakresie ładu administracyjno-regulacyjnego i zarządzania) w organizacji spotkania **sieci NOK krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów do członkostwa w UE** w Paryżu.

² Użycie tej nazwy pozostaje bez uszczerbku dla stanowisk w sprawie statusu Kosowa i jest zgodne z [rezolucją nr 1244/1999 Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych w sprawie statusu Kosowa](#) oraz [opinią doradczą Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 lipca 2010 r. dotyczącą kwestii zgodności jednostronnej deklaracji niepodległości Kosowa z prawem międzynarodowym](#).

INTOSAI

W 2022 r. Trybunał był nadal aktywnie zaangażowany w działania **Międzynarodowej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (INTOSAI)**. Pełniąc funkcję wiceprzewodniczącego Komisji ds. Standardów Zawodowych, Trybunał wniósł wkład w prace grupy roboczej INTOSAI ds. planowania strategicznego i aktywnie współpracował z przewodniczącymi zajmującymi się innymi celami. We wrześniu był również gospodarzem 21. posiedzenia Komitetu Sterującego Komisji ds. Standardów Zawodowych, na którym przyjęto sprawozdanie w sprawie modernizacji ram standardów, za które odpowiadał Trybunał.

W listopadzie 2022 r. przedstawiciele Trybunału wzięli udział w **XXIV Kongresie INTOSAI (INCOSAI)** w Rio de Janeiro. Wydarzenie to odbywa się co trzy lata. Kongres INTOSAI to równocześnie najwyższy organ INTOSAI. Na jego forum zapadają najważniejsze decyzje administracyjne organizacji. Na ubiegłorocznym spotkaniu INCOSAI przyjęto plan strategiczny INTOSAI na lata 2023–2028, a Trybunał przejął od NOK Brazylii rolę **przewodniczącego Komisji ds. Standardów Zawodowych**. W związku z tymi nowymi obowiązkami Trybunał wchodzi ponadto w skład zarządu INTOSAI.

Przedstawiciele Trybunału uczestniczyli też w pracach podkomitetów Komisji ds. Standardów Zawodowych oraz wzięli udział w działaniach i projektach innych **grup roboczych INTOSAI**, w szczególności grupy roboczej ds. kontroli w zakresie środowiska, grupy roboczej ds. dużych zbiorów danych i grupy roboczej ds. modernizacji finansowej i reformy regulacyjnej. Trybunał uczestniczył w ocenie programów i polityki publicznej. Ponadto prowadził projekt w zakresie aktualizacji standardu ISSAI 140 dotyczącego zarządzania jakością w odniesieniu do NOK i współpracował z Inicjatywą INTOSAI na rzecz Rozwoju przy opracowywaniu wytycznych dotyczących wdrażania nowego standardu.

EUROSAI

Trybunał był także aktywnie zaangażowany w prace **Europejskiej Organizacji Najwyższych Organów Kontroli (EUROSAI)** stanowiącej europejską grupę regionalną INTOSAI, a w szczególności w prace grupy roboczej ds. kontroli w zakresie ochrony środowiska, grupy roboczej ds. technologii informacyjnej, grupy roboczej ds. kontroli funduszy przeznaczonych na likwidację skutków klęsk żywiołowych i katastrof oraz sieci ds. etyki.

W 2022 r. Trybunał kontynuował prace grupy projektowej pod nazwą **„Przygotowania w obliczu przyszłych zagrożeń i kryzysu klimatycznego – czas na przyjęcie perspektywy długofalowej w ramach kontroli?”** (współprowadzonej wraz z Krajowym Urzędem Kontroli w Zjednoczonym Królestwie) w obszarze „Myślenie przyszłościowe i nowe problemy”. Czynnie uczestniczył również w pracach grupy projektowej zajmującej się kontrolą działań podjętych w odpowiedzi na pandemię COVID-19.

Zarządzanie w Trybunale

Członkowie

Trybunał działa jako **organ kolegialny** złożony z członków, po jednym z każdego państwa członkowskiego. Członkowie Trybunału są mianowani przez Radę, po konsultacji z Parlamentem Europejskim, w następstwie nominacji przez rząd danego państwa członkowskiego. Trybunał nie odgrywa żadnej roli w nominowaniu bądź mianowaniu członków.

Kadencja członka Trybunału **trwa sześć lat i może zostać przedłużona**. Wypełniając swoje obowiązki, członkowie są zobowiązani zachować **pełną niezależność** i działać w ogólnym interesie UE. Przed objęciem urzędu uroczyście zobowiązują się do tego przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

W 2022 r. mianowani przez Radę zostali następujący nowi członkowie: Jorg Kristijan Petrovič – ze Słowenii (na stanowisku od 7 maja), Stef Blok – z Niderlandów (od 1 września), George Marius Hyzler – z Malty (od 1 października), Lefteris Christoforou – z Cypru (od 2 listopada) oraz Laima Liucija Andrikienė – z Litwy (od 16 listopada). Rada przedłużyła również na kolejne sześć lat (od 7 maja) mandaty trzem członkom: z Czech – Janowi Gregorowi, z Łotwy – Mihailsowi Kozlovskowi oraz z Polski – Markowi Opiole.

14 kwietnia 2022 r. zmarł Alex Brenninkmeijer, członek Trybunału z Niderlandów.

Pod koniec 2022 r. procedura nominacji dotycząca mianowania nowego członka z Portugalii wciąż była w toku.

W 2022 r. kolegium członków obradowało 25 razy. Frekwencja na tych posiedzeniach wyniosła 93%. Członkowie brali też udział w posiedzeniach izb i komitetów (zob. też [izby kontroli i komitety](#)).

*Seminarium Trybunału w 2022 r. –
poprawa efektywności i
jak najlepsze wykorzystanie
zasobów w przyszłych kontrolach*

Raz do roku członkowie Trybunału, Sekretarz Generalny i dyrektorzy udają się na **dwudniowe seminarium**, by przedyskutować istotne kwestie dotyczące przyszłej długoterminowej strategii, pracy i organizacji Trybunału.

Podczas ubiegłorocznego **seminarium Trybunału** członkowie omówili następujące kwestie:

- sposoby dalszej poprawy efektywności i zwiększenia wydajności przy sporządzaniu sprawozdań specjalnych;
- stosowanie kodeksu postępowania Trybunału w praktyce;
- program prac 2023+.

Prezes Trybunału

Prezes Trybunału odpowiada za strategię Trybunału, planowanie i zarządzanie wynikami, działania informacyjne i kontakty z mediami, stosunki instytucjonalne, kwestie prawne i audyt wewnętrzny. Reprezentuje też Trybunał w stosunkach zewnętrznych.

Członkowie wybierają spośród swojego grona **prezesa** na odnawialną, trzyletnią kadencję. Osoba wybrana na to stanowisko odgrywa rolę pierwszego wśród równych sobie (*primus inter pares*), przewodniczy posiedzeniom kolegium i czuwa nad wprowadzaniem w życie decyzji Trybunału.

1 października 2022 r. na stanowisku prezesa Trybunału **Klaus-Heinera Lehne** zastąpił **Tony Murphy**.

Prezes Trybunału
Tony MURPHY

Izba I

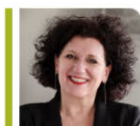
Zrównoważone
użytkowanie
zasobów
naturalnych

(Przewodnicząca)
Joëlle
ELVINGER

Izba II

Inwestycje na rzecz
spójności, wzrostu i
włączenia
społecznego

(Przewodnicząca)
Annemie
TURTELBOOM

Izba III

Działania
zewnętrzne,
bezpieczeństwo i
wymiar
sprawiedliwości

(Przewodnicząca)
Bettina
JAKOBSEN

Izba IV

Regulacja rynków i
konkurencyjna
gospodarka

(Przewodniczący)
Mihails
KOZLOVS

Izba V

Finansowanie Unii
i administracja

(Przewodniczący)
Jan
GREGOR

Członek
odpowiedzialny
**za jakość
kontroli**

Iliana
IVANOVA

Pietro
RUSSO

Eva
LINDSTRÖM

Baudilio TOMÉ
MUGURUZA

Ildikó
GÁLL-PELCZ

Ladislav
BALKO

Nikolaos
MILIONIS

Helga
BERGER

Hannu
TAKKULA

Ivana
MALETIĆ

Jorg Kristijan
PETROVIĆ

Klaus-Heiner
LEHNE

Stef
BLOK

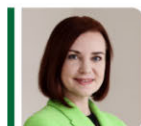
Viorel
ȘTEFAN

François-Roger
CAZALA

Lefteris
CHRISTOFOROU

Keit PENTUS-
ROSIMANNUS

George Marius
HYZLER

Marek
OPIOŁA

Laima Liucija
ANDRIKIENĖ

Uwaga: stan na luty 2023 r.

Izby kontroli i komitety

Członkowie Trybunału są przypisani do jednej z **pięciu izb kontroli**, które przyjmują większość sprawozdań z kontroli, przeglądów i opinii Trybunału. Izby rozdzielają zadania między swoich członków, przy czym każdy członek odpowiada za swoje zadania kontrolne przed izbą i przed kolegium członków. Prace kontrolne są prowadzone przez wyspecjalizowanych kontrolerów pracujących w dyrekcjach izb kontroli.

Członkowie każdej izby kontroli wyznaczają ze swojego grona przewodniczącego na dwuletnią, odnawialną kadencję. Według stanu na 11 października 2022 r. funkcje **przewodniczących pięciu izb kontroli Trybunału** pełnili Joëlle Elvinger, Annemie Turtelboom, Bettina Jakobsen, Mihails Kozlovs i Jan Gregor.

Komitety ds. Jakości Kontroli zajmuje się strategiami, standardami i metodyką kontroli, wsparciem i rozwojem kontroli oraz sprawdzaniem jakości kontroli. W jego skład wchodzi po jednym członku z każdej izby, a od 2 listopada 2022 r. przewodniczy mu Iliana Ivanova.

Decyzje w ogólniejszych kwestiach natury strategicznej i administracyjnej podejmuje Komitet Administracyjny oraz w stosownych przypadkach kolegium Trybunału. Obu tym organom przewodniczy prezes Trybunału. W skład Komitetu Administracyjnego wchodzi prezes Trybunału, przewodniczący izb, przewodniczący Komitetu ds. Jakości Kontroli oraz członek odpowiedzialny za stosunki międzyinstytucjonalne (od 10 października 2022 r. funkcję tę pełni Eva Lindström).

W 2022 r. w Trybunale odbyło się 113 posiedzeń izb, 15 posiedzeń Komitetu Administracyjnego i dziesięć posiedzeń Komitetu ds. Jakości Kontroli. **Frekwencja** na wspomnianych posiedzeniach wyniosła odpowiednio 95%, 94% i 89%.

Ponadto w Trybunale funkcjonują inne komitety, takie jak **Komitety ds. Etyki** (któremu przewodniczy Joëlle Elvinger), **Komitety ds. Audytu Wewnętrznego** (któremu przewodniczy Hannu Takkula) i **Panel Doradczy ds. Prognozowania** (któremu przewodniczy Helga Berger).

Kadra kierownicza wyższego szczebla w Trybunale obejmuje **Sekretarza Generalnego i dyrektorów**. W Trybunale działa dziesięć dyrekcji, z których pięć przypisanych jest do izb kontroli, jedna – do Komitetu ds. Jakości Kontroli, jedna – do Prezesa i trzy – do Sekretarza Generalnego.

**Mariusz
POMIŃSKI**
Dyrektor
Izba I

**Martin
WEBER**
Dyrektor
Izba II

**Gerhard
ROSS**
Dyrektor
Służby Prezesa

**Pilar
CALVO FUENTES**
Dyrektorka
Dyrekcja ds. Obsługi Językowej i
Redakcyjnej

**Bertrand
ALBUGUES**
Dyrektor
Izba III

**Veronica
ARDELEAN**
Dyrektorka
Kadry, finanse i usługi
ogólne

**Zacharias
KOLIAS**
Sekretarz
Generalny

**Ioanna
METAXOPOULOU**
Dyrektorka
Izba IV

**Geoffrey
SIMPSON**
Dyrektor
Komitet ds. Jakości
Kontroli

**José
CARRASCOSA MORENO**
P. o. dyrektor
Informacje, środowisko
pracy i innowacje

**Alejandro
BALLESTER
GALLARDO**
Dyrektor
Izba V

Uwaga: stan na luty 2023 r.

Pomiar osiągniętych wyników

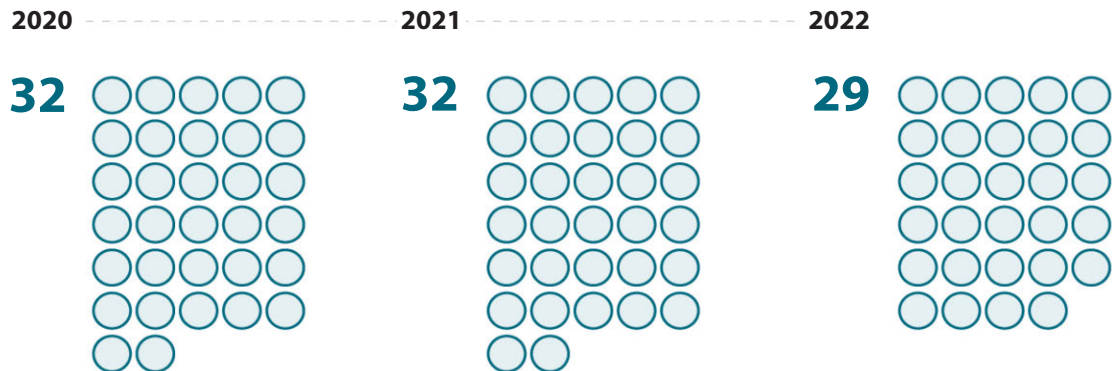
Trybunał przyjął zestaw **kluczowych wskaźników efektywności**, który pozwala kierownictwu uzyskać informacje o postępach w osiągnięciu wyznaczonych celów strategicznych, a także zapewnia wkład w proces decyzyjny oraz stanowi podstawę do przekazywania partnerom instytucjonalnym Trybunału informacji na temat osiągniętych wyników. Trybunał zaktualizował kluczowe wskaźniki efektywności, tak aby można je było wykorzystać przy realizacji strategii na lata 2021–2025. Zestaw następujących kluczowych wskaźników efektywności zapewnia ogólny przegląd wyników osiągniętych przez Trybunał, jeśli chodzi o rozpowszechnianie, oddziaływanie i postrzeganie jego prac:

- o liczba opublikowanych sprawozdań (w porównaniu z planem),
- o obecność w mediach,
- o oddziaływanie i postrzeganie prac Trybunału (opinie zainteresowanych stron),
- o wystąpienia Trybunału przed innymi instytucjami, parlamentami krajowymi/regionalnymi i rządami państw członkowskich, a także działalność międzynarodowa,
- o realizacja zaleceń Trybunału.

29 sprawozdań opublikowanych w 2022 r.

Trybunał opublikował **29 sprawozdań** (w porównaniu z 32 w 2021 r.): 28 sprawozdań specjalnych i jeden przegląd.

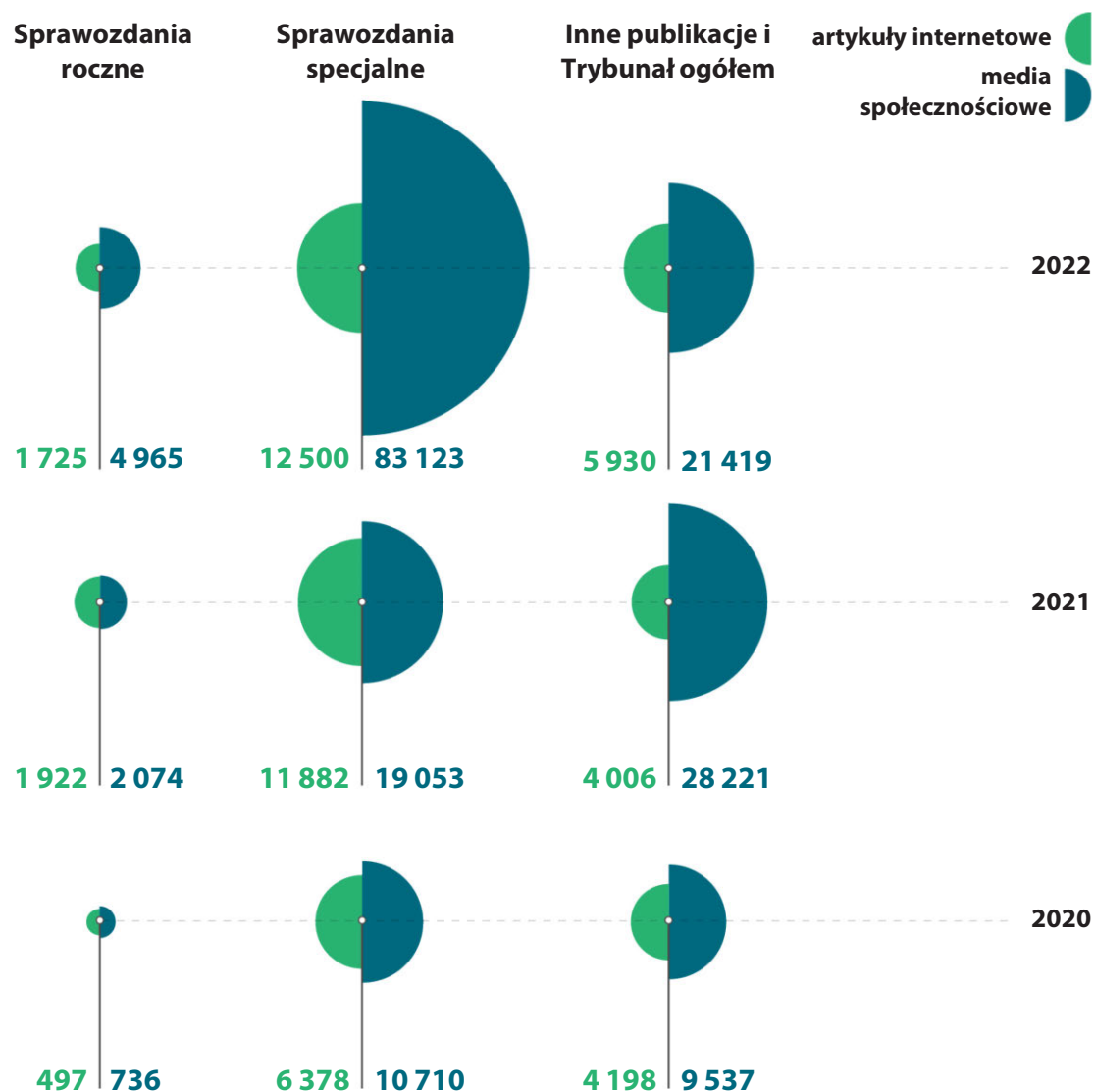

Obecność w mediach

Znaczny wzrost obecności w mediach społecznościowych w 2022 r.

W 2022 r. ukazało się około **130 000 artykułów w internecie oraz postów w mediach społecznościowych**, które dotyczyły sprawozdań z kontroli i innych publikacji bądź ogólnie Trybunału. Oznacza to istotny wzrost w porównaniu z poprzednimi latami (w 2021 r. ukazało się 67 000 artykułów i postów, a w 2020 r. – 32 000).

Zainteresowanie medialne może się istotnie różnić w zależności od tematu i złożoności danego sprawozdania. Również czynniki zewnętrzne, przykładowo znaczące wydarzenie lub istotna zmiana polityki, mogą wpłynąć na zainteresowanie mediów publikacjami Trybunału. Ponadto w sytuacjach kryzysowych – takich jak pandemia COVID-19 czy wojna Rosji przeciwko Ukrainie – media poświęcają dużo uwagi wszelkim związanym z nimi sprawom.

Kontakty z prasą

Od czasu wprowadzenia ograniczeń w przemieszczaniu się związanych z pandemią COVID-19 Trybunał promował swoje publikacje zdalnie, co pozwoliło mu na intensywniejsze kontakty z dziennikarzami.

W 2022 r. Trybunał opublikował **41 komunikatów prasowych** w 24 językach UE, jak również noty informacyjne, informacje dla mediów i (gotowe do wykorzystania) informacje dźwiękowe w niektórych językach. Przedstawiciele Trybunału mieli okazję udzielić serii **wywiadów** głównym mediom z całej Europy: radiowym, telewizyjnym i prasowym. Ponadto zorganizowano **14 zdalnych spotkań informacyjnych dla mediów** oraz 9 dodatkowych spotkań dla poszczególnych krajów dotyczących sprawozdania rocznego. Spotkania te przyciągnęły uwagę łącznie 350 dziennikarzy, w większości reprezentujących największe media krajowe z państw członkowskich UE.

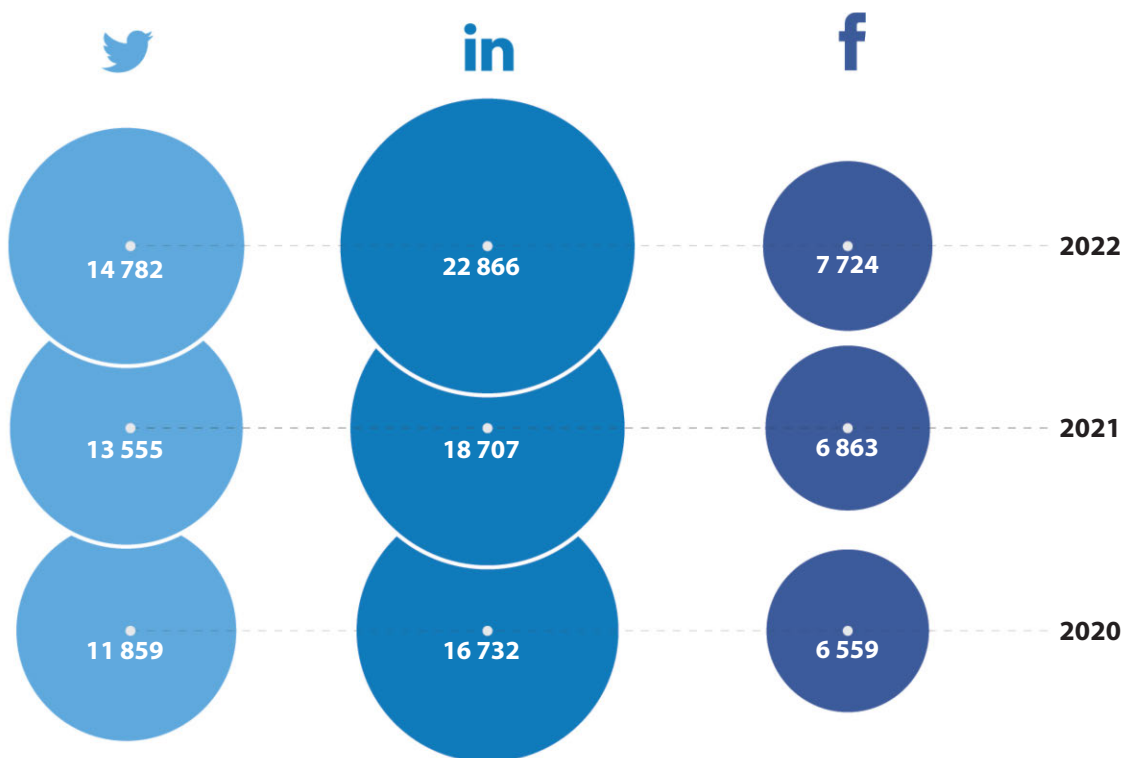
*Półtora miliona odsłon
strony internetowej Trybunału*

W 2022 r. liczba odsłon strony internetowej Trybunału przekroczyła **półtora miliona**, a stronę odwiedziło około **600 000** indywidualnych użytkowników.

*W 2022 r. liczba osób obserwujących
konto Trybunału w mediach
społecznościowych stale się zwiększała*

Do końca 2022 r. liczba **osób obserwujących** trzy konta Trybunału w mediach społecznościowych (Twitter, LinkedIn, Facebook) wzrosła do ponad **45 000** (w porównaniu do 39 000 w 2021 r.).

Oddziaływanie i postrzeganie prac Trybunału

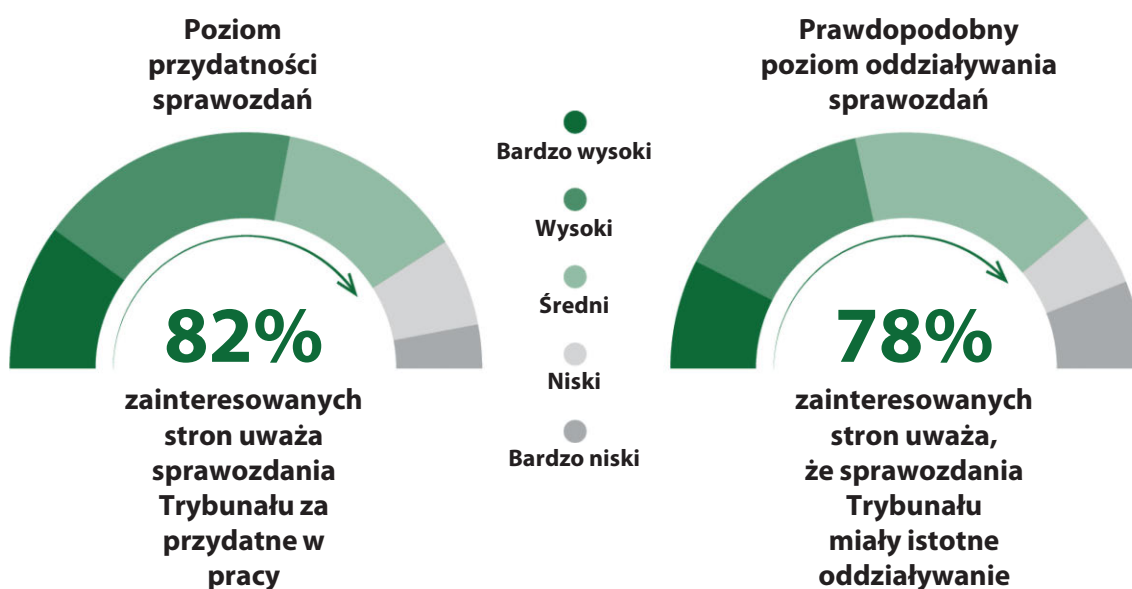

82% respondentów, którzy wzięli udział w ankietach Trybunału, uznaje sprawozdania Trybunału za przydatne w ich pracy

Trybunał ocenia, w jaki sposób jego prace są postrzegane – z punktu widzenia **możliwego oddziaływania i użyteczności** – przez czytelników jego sprawozdań w Parlamencie Europejskim, Radzie i Komisji, agencjach UE, stałych przedstawicielstwach państw członkowskich, agencjach i NOK państw członkowskich, organizacjach pozarządowych, środowiskach akademickich, mediach i innych zainteresowanych podmiotach.

Od 2018 r. Trybunał przeprowadza anonimowe ankiety elektroniczne, aby dać czytelnikom swoich sprawozdań możliwość podzielenia się **jakościową opinią na temat wybranych sprawozdań** i przedstawienia ogólnych sugestii co do jego prac.

W 2022 r. **82% z około 450 respondentów** uznało sprawozdania Trybunału za przydatne w swojej pracy, a **78%** stwierdziło, że mają one istotne oddziaływanie. Rezultaty te są zbliżone do wyników z poprzedniego roku (w 2021 r. było to odpowiednio 83% i 79%).

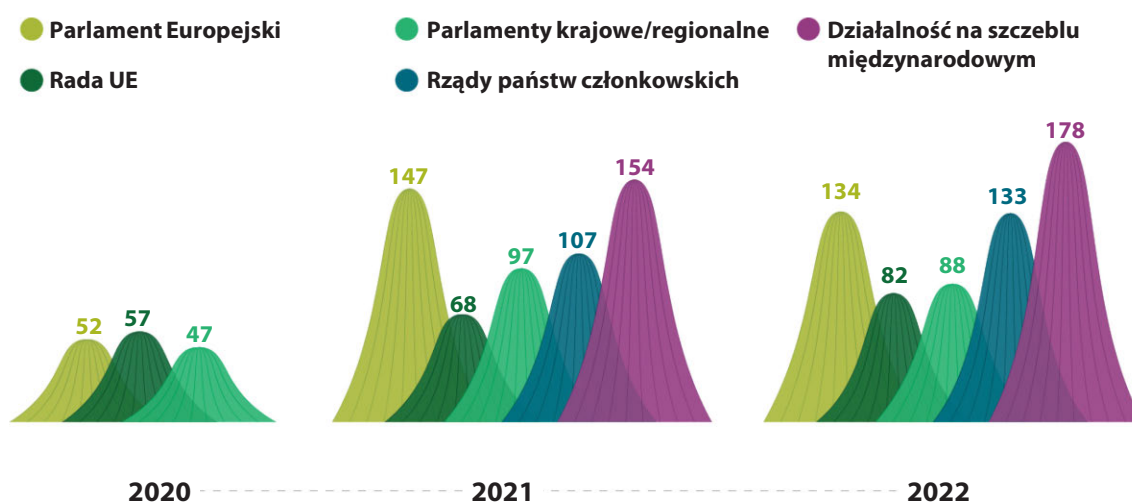
Wystąpienia Trybunału przed innymi instytucjami, parlamentami krajowymi/regionalnymi i rządami państw członkowskich, a także działalność międzynarodowa

*Intensywne kontakty
z zainteresowanymi stronami*

Ogólnie rzecz biorąc, w 2022 r. Trybunał nadal ściśle współpracował z europejskimi i międzynarodowymi organami partnerskimi. Wyniki swoich prac przedstawił na forum komisji Parlamentu Europejskiego, organów przygotowawczych Rady, parlamentów krajowych/regionalnych i rządów państw członkowskich **437 razy** (w 2021 r. – 419 razy).

Ponadto Trybunał uczestniczył w **178 wydarzeniach międzynarodowych**. Obejmowały one działania międzynarodowych organizacji publicznych zajmujących się kontrolą, w szczególności INTOSAI i EUROSAI, a także wydarzenia dwustronne organizowane we współpracy z innymi NOK, konferencje, spotkania i wydarzenia skierowane do szerszego grona odbiorców (w 2021 r. Trybunał wziął udział w 154 wydarzeniach).

Realizacja zaleceń Trybunału

*Niemal wszystkie zalecenia
Trybunału z 2018 r.
zostały zrealizowane*

Trybunał określa stopień realizacji swoich zaleceń w oparciu o **monitorowanie ich realizacji prowadzone przez kontrolerów**. W 2022 r. Trybunał przeanalizował zalecenia skierowane do Komisji i innych instytucji w sprawozdaniach opublikowanych w 2018 r.

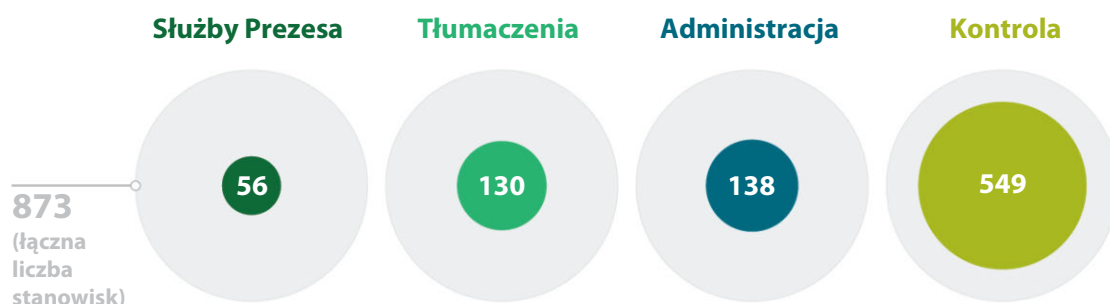
Analiza zaleceń objętych monitorowaniem wykazała, że **100%** spośród **14 zaleceń** sformułowanych w **sprawozdaniu rocznym za 2018 r.** i **85%** spośród **325 zaleceń** ze **sprawozdań specjalnych z 2018 r.** zostało wdrożonych w pełni, w przeważającej mierze bądź częściowo.

Personel Trybunału

Pracownicy w podziale na obszary działalności

Pod koniec 2022 r. w instytucji pracowało **873 urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony** (w poprzednich latach było ich 853). 20 dodatkowych stanowisk zostało tymczasowo przyznanych przez władzę budżetową na potrzeby kontroli inicjatywy NGEU. 549 osób pracuje w izbach kontroli, w tym 104 w gabinetach członków.

Ponadto na koniec roku w Trybunale zatrudnionych było **91 pracowników kontraktowych i 33 oddelegowanych ekspertów krajowych** (w 2021 r. było to odpowiednio 92 i 25 osób).

Rekrutacja

Polityka rekrutacji w Trybunale jest zgodna z ogólnymi zasadami i warunkami zatrudnienia w instytucjach UE, a wśród pracowników znajdują się **osoby o różnorodnym wykształceniu i doświadczeniu zawodowym**.

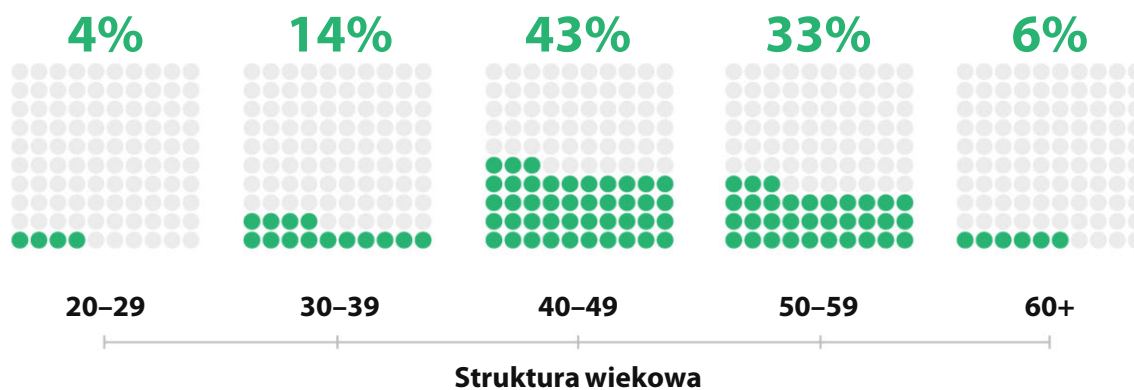
W 2022 r. Trybunał zatrudnił **107 nowych pracowników** (w 2021 r. – 80 pracowników): 33 urzędników, 47 pracowników zatrudnionych na czas określony, 16 pracowników kontraktowych i 11 oddelegowanych ekspertów krajowych.

W 2017 r. uruchomiony został **program ASPIRE** skierowany do kontrolerów, który ma ułatwiać integrację zawodową nowo zatrudnionych osób, oferując im możliwość zdobycia praktycznego doświadczenia przy realizacji różnego rodzaju zadań kontrolnych, jak również umożliwiając udział w ukierunkowanych szkoleniach w ciągu pierwszych trzech lat pracy w Trybunale.

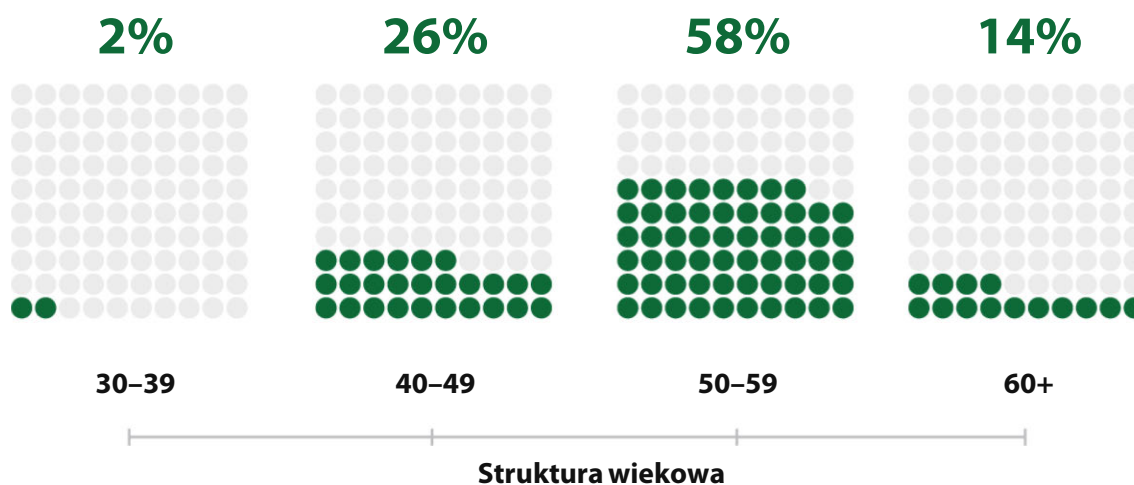
Trybunał zorganizował także **60 staży** (w 2021 r. było ich 56) dla absolwentów wyższych uczelni, które trwały od trzech do pięciu miesięcy. W 2022 r. stażyści, którzy rozpoczęli sesje stażowe w marcu, maju i październiku, pracowali w sposób hybrydowy, podobnie jak inni pracownicy – łącząc pracę zdalną z pracą w siedzibie Trybunału.

Struktura wiekowa

Na koniec 2022 r. **trzy czwarte (76%)** czynnych zawodowo pracowników Trybunału stanowiły osoby w wieku od **40 do 59 lat**, tak samo jak w 2021 r.

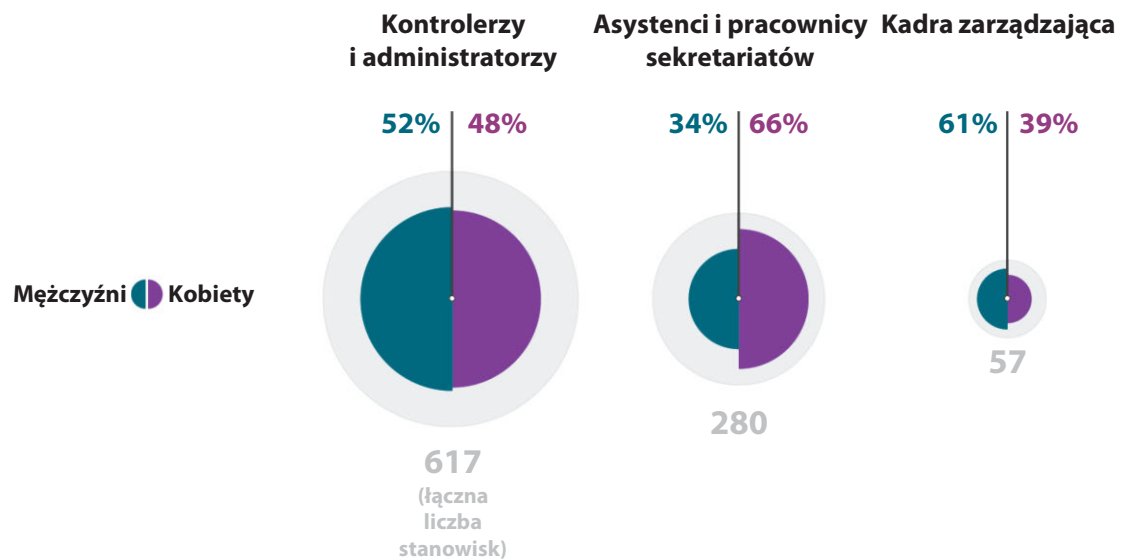

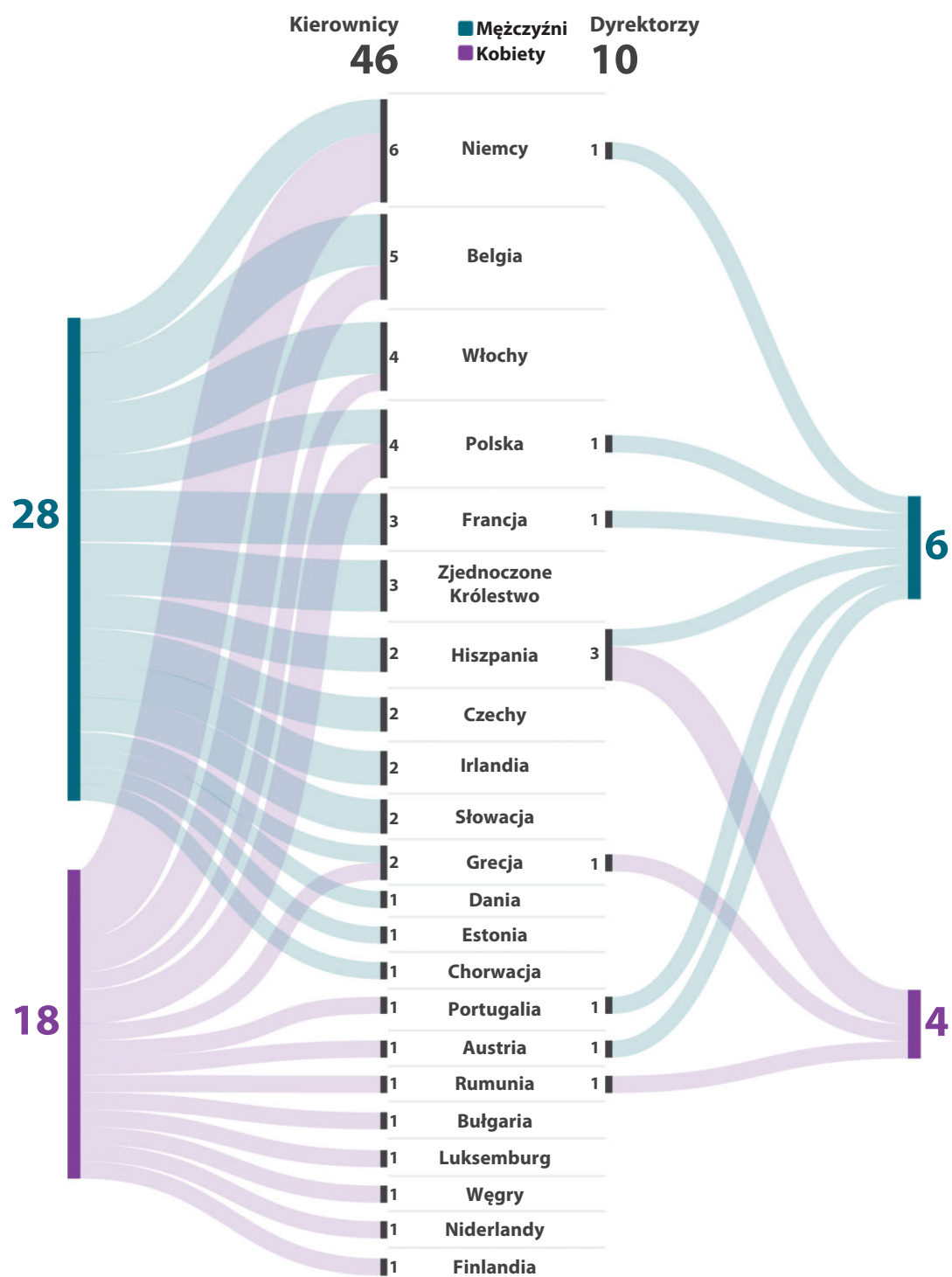
72% kierowników w Trybunale to osoby w wieku co najmniej 50 lat (w 2021 r. odsetek ten wyniósł 73%). Oznacza to, że w ciągu najbliższych pięciu do dziesięciu lat nastąpi odnowienie składu kadry kierowniczej, w miarę jak pracownicy będą przechodzić na emeryturę.

Równowaga płci

Ogólnie rzecz biorąc, wśród personelu Trybunału utrzymuje się równowaga płci.

Trybunał dąży do tego, by wszystkim pracownikom oferować **równe możliwości rozwoju zawodowego** na wszystkich szczeblach organizacji. Jeśli spojrzeć na personel Trybunału, proporcje kobiet i mężczyzn są wyrównane, a ponad jedną trzecią dyrektorów i kierowników (39%) w 2022 r. stanowiły kobiety (w 2021 r. było ich 36%).

Odsetek kobiet na stanowiskach kierowniczych w obszarze kontroli w Trybunale osiągnął **41,4%** (w 2021 r. było to 37,5%), a zatem cel na 2027 r. wynoszący 40% został przekroczony. Zgodnie z [planem działania w zakresie różnorodności i włączenia społecznego na lata 2021–2025](#) Trybunał opublikował w 2022 r. pierwsze roczne sprawozdanie na ten temat (za 2021 r.). Rozpoczął także pierwszą kontrolę dotyczącą dostępności swoich budynków.

Trybunał nie ustaje ponadto w staraniach na rzecz zapewnienia **równowagi geograficznej na stanowiskach kierowniczych**.

Etyka zawodowa

W 2022 r. Trybunał zaktualizował dwa ważne dokumenty wchodzące w skład **ram dotyczących etyki** – wytyczne w zakresie etyki oraz politykę dotyczącą stworzenia miejsca pracy gwarantującego szacunek i wolnego od przypadków molestowania. Aktualizacja wytycznych w zakresie etyki została przeprowadzona po dokonaniu oceny ram dotyczących etyki przez zewnętrznego konsultanta, który sformułował szereg zaleceń.

Komitet ds. Etyki Trybunału rozpatruje wszelkie kwestie natury etycznej, które uzna za istotne w kontekście standardów Trybunału i jego reputacji, w tym dokonuje oceny działalności członków poza instytucją. Komitet ten składa się z trzech członków mianowanych przez kolegium Trybunału na wniosek prezesa na trzy lata (z możliwością jednokrotnego przedłużenia kadencji): dwóch członków Trybunału i jednego członka spoza instytucji, wybranego ze względu na posiadane kompetencje, doświadczenie i kwalifikacje zawodowe.

Działalność wspierająca prace kontrolne

Metodyka kontroli

AWARE

Wewnętrzna platforma cyfrowa **AWARE (Accessible Web-based Audit Resource)** zawiera opis stosowanej w Trybunale metodyki i wytycznych dotyczących kontroli. W zeszłym roku Trybunał udostępnił tę platformę na swojej [stronie internetowej](#). Zbiera ona **w jednym miejscu** informacje na temat metodyki kontroli dla szerokiego kręgu użytkowników.

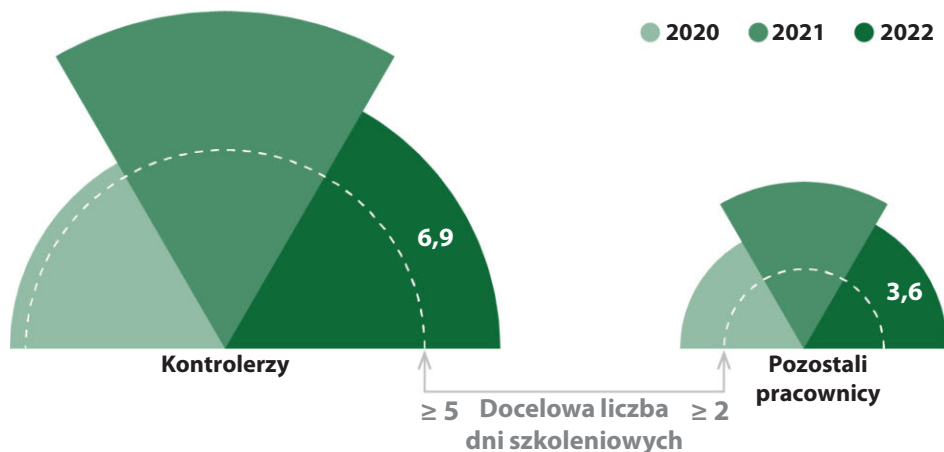
Szkolenia zawodowe

Szkolenia zawodowe – przekroczono założone wartości docelowe dla 2022 r.

W 2022 r. Trybunał ponownie przekroczył założoną **wartość docelową w zakresie szkoleń zawodowych** wynoszącą pięć dni szkoleń pozajęzykowych rocznie w przypadku kontrolerów, zgodnie z zaleceniami Międzynarodowej Federacji Księgowych, oraz dwa dni w przypadku pozostałych pracowników.

Na jednego kontrolera Trybunału przypadło średnio **6,9 dnia szkoleń pozajęzykowych** (w 2021 r. było to 8,5 dnia, a w 2020 r. 5,4 dnia), z czego **5,0 dni** szkoleń było związanych z działalnością podstawową Trybunału (kontrolą). Pozostali pracownicy uczestniczyli **w szkoleniach średnio przez 3,6 dnia** (w 2021 r. było to 4,2 dnia, a w 2020 r. – 3,1 dnia). Spadek obu wskaźników w stosunku do ich wartości w ubiegłym roku można wytłumaczyć stopniowym powrotem do szkoleń przeprowadzanych na żywo. Mogą one przynieść uczestnikom więcej korzyści, ale z oczywistych względów wiążą się z fizycznymi ograniczeniami, jakie nie występują w przypadku szkoleń przeprowadzanych przez internet.

Oferta szkoleniowa dostosowana do potrzeb kontrolerów

Trybunał nieustannie stara się zapewnić swoim pracownikom bogatą ofertę szkoleniową, a w szczególności kładzie nacisk na **szkolenia związane z podstawową działalnością instytucji, czyli kontrolą**. Pracownicy Trybunału mogli wziąć udział w szeregu nowych kursów i inicjatyw, których przykłady przedstawiono poniżej.

- **Szkolenia dotyczące obszarów polityki.** Jednym z głównych priorytetów w 2022 r. było uzupełnianie i pogłębienie wiedzy na temat obszarów kontroli/polityki UE we współpracy z izbami kontroli. W ramach tej inicjatywy zorganizowano **12** sesji.
- Nowym obszarem, który został objęty ofertą szkoleniową, była inicjatywa **Next Generation EU (NGEU)**, a w szczególności **Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)**. Przewodnią inicjatywą szkoleniową w tym obszarze było dwudniowe szkolenie dotyczące RRF, które Trybunał realizuje we współpracy z Europejskim Instytutem Administracji Publicznej. Szkolenie odbywało się przez internet i zorganizowano sześć jego edycji. Miało ono pomóc uczestnikom w zrozumieniu specyfiki rozporządzenia w sprawie RRF oraz sposobu wdrażania krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności przez państwa członkowskie.
- **Nowe programy szkoleniowe dla koordynatorów zadań oraz szkolenia dotyczące wykorzystywania danych i technologii na potrzeby kontroli.** Trybunał sfinalizował ramy kompetencji dla koordynatorów zadań, które posłużyły za podstawę do przygotowania specjalnego programu szkoleniowego opartego na trzech kluczowych kompetencjach, które powinni mieć pracownicy pełniący tę funkcję: umiejętność zarządzania projektami, skuteczna komunikacja i zdolności przywódcze. We współpracy z zespołem DATA Trybunał rozpoczął proces podnoszenia kwalifikacji kontrolerów w zakresie korzystania z danych i technologii.

Szkolenia i podnoszenie poziomu wiedzy w związku z nowym hybrydowym środowiskiem pracy

W kwietniu 2022 r. weszła w życie nowa decyzja w sprawie pracy w trybie hybrydowym. W związku z tym Trybunał zorganizował szkolenia dla pracowników i kierowników na temat tego, jak poruszać się w nowej rzeczywistości hybrydowej. Program „Powrót do biura” trwał od czerwca do października i obejmował różne działania takie jak szkolenia, prezentacje, warsztaty i konkurs fotograficzny. W listopadzie 2022 r. zorganizowano obowiązkowy kurs dla kadry kierowniczej.

Trybunał kontynuował programy szkoleniowe dla **doradców zawodowych, mentorów, wewnętrznych facylitatorów i osób zaufania**. Uruchomił ponadto nowy wewnętrzny program coachingu dotyczący odporności.

Tłumaczenia

W 2022 r. w Trybunale przetłumaczono i zweryfikowano ponad **203 000 stron** dokumentów (w 2021 r. było to 227 003), przy czym liczba ta obejmuje 21 133 strony przesłane do tłumaczenia wykonawcom zewnętrznym. Tłumacze uczestniczyli też w pracach kontrolnych, udzielając **wsparcia językowego** podczas wizyt kontrolnych i spotkań w trybie zdalnym lub hybrydowym oraz pomagając w **redagowaniu sprawozdań**. Ponadto byli oni zaangażowani w **działania komunikacyjne**, udzielając porad językowych i podnosząc jakość komunikacji przez dostosowywanie przekazów do poszczególnych grup odbiorców, np. przez dostosowanie kulturowe.

Po raz pierwszy wszystkie publikacje Trybunału zostały przetłumaczone także na język irlandzki, dzięki czemu wszystkie wersje językowe opublikowano w przewidzianym terminie.

Cyberbezpieczeństwo

*2022 – kluczowy rok dla
cyberbezpieczeństwa*

Kryzys związany z pandemią COVID-19 przyniósł gwałtowny wzrost **cyberprzestępczości i cyberataków finansowanych przez rządy państw**. Zespół ds. bezpieczeństwa IT w Trybunale miał trudniejsze zadanie niż kiedykolwiek, jeśli chodzi o utrzymanie bezpieczeństwa usług IT w instytucji. Nie udałooby się go wykonać, gdyby Trybunał nie mógł liczyć na cenne wsparcie międzyinstytucjonalnego zespołu reagowania na incydenty komputerowe (CERT-UE).

Rozpoczęto realizację **planu w zakresie cyberbezpieczeństwa na lata 2022–2024**, a znaczną część przewidzianych w nim działań już zrealizowano lub ich realizacja jest w toku. Ponadto, przy wsparciu finansowym ze strony CERT-UE, Trybunał opracował plan działania mający doprowadzić do przejścia na **model bezpieczeństwa oparty na zerowym zaufaniu**, który jest jedną z zasad uwzględnionych w planie w zakresie cyberbezpieczeństwa. Pierwszym systemem, w którym wdrożono ten nowy paradygmat, jest nowa platforma zdalnego dostępu, która w pierwszym kwartale 2023 r. zastąpi obecnie używany VPN.

W 2022 r. przeprowadzono kilka **kampanii phishingowych**, a jedna z nich została zorganizowana na szczeblu międzyinstytucjonalnym. Kampanie te przyniosły rezultaty – coraz więcej pracowników Trybunału potrafiło zidentyfikować i zgłosić wiadomości będące atakami phishingowymi.

CERT-UE zorganizował specjalną sesję dla członków kadry kierowniczej wyższego szczebla Trybunału, na której mogli się oni zapoznać z obecnymi zagrożeniami i priorytetami strategicznymi, które wymagają podjęcia działania.

W 2022 r. Sekretarz Generalny zatwierdził nową politykę dotyczącą rejestrowania zdarzeń w systemach IT i kontroli tych systemów. Ma ona na celu zwiększenie zaufania użytkowników i przekazanie im przejrzystych informacji na temat korzystania z danych gromadzonych na potrzeby rejestrowania zdarzeń w systemach i kontroli tych systemów, a jednocześnie zapewnienie bezpieczeństwa systemów Trybunału.

Ponadto Trybunał zaangażował się aktywnie w prace nad nowymi międzyinstytucjonalnymi przepisami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa, które są obecnie na etapie zatwierdzenia. Znaczną część tych przepisów już stosuje się w Trybunale.

Budynki

*Inkluzywne, bezpieczne
i ekologiczne miejsce pracy*

Trybunał kieruje się zasadą, że podstawowe znaczenie dla osiągnięcia strategicznych celów instytucji ma zapewnienie pracownikom miejsca pracy, w którym będą dobrze się czuli. Dbłość o dobrostan pracowników jest jednym z czynników, który sprawia, że Trybunał jest postrzegany jako atrakcyjne miejsce pracy.

Trybunał dąży do tego, aby zapewnić wszystkim pracownikom miejsce pracy o zrównoważonym charakterze, nastawione na współpracę i dobrostan, a przy tym bezpieczne, inkluzywne i przyjazne dla środowiska.

Trybunał posiada obecnie **trzy budynki** (tzw. K1, K2 i K3). Stanowią one jeden zintegrowany obiekt techniczny. Trybunał wynajmuje ponadto przestrzeń biurową na potrzeby centrum odzyskiwania danych w Luksemburgu.

K1

Budynek K1 otwarto w 1988 r. Mieszczą się w nim **biura dla maksymalnie 310 pracowników** oraz sale posiedzeń.

Budynek K1 zmodernizowano w 2008 r. w celu dostosowania go do krajowych wymogów w zakresie zdrowia, bezpieczeństwa i ochrony środowiska. W miarę możliwości rozwiązania techniczne wykorzystane w K1 dostosowano do tych stosowanych w K2 i K3.

K2

Budynek K2 otwarto w 2003 r. Mieszczą się w nim **biura dla maksymalnie 241 osób**, sale posiedzeń, sala konferencyjna z kabinami do tłumaczenia, sale do wideokonferencji, kafeteria i podstawowe obiekty kuchenne.

Budynek K2 został wyremontowany z myślą o zoptymalizowaniu organizacji przestrzeni roboczej i unowocześnieniu instalacji technicznych, dzięki czemu są one znacznie bardziej efektywne pod względem środowiskowym.

K3

Budynek K3 otwarto w 2012 r. Na parterze zlokalizowane są stołówka, kafeteria i sale szkoleniowe. W budynku mieszczą się także **biura dla 503 osób**, sale posiedzeń i sala informatyczna. Budynek K3 uzyskał ocenę „bardzo dobrą” w ramach BREEAM – wiodącej światowej metody oceny i certyfikacji zrównoważonego charakteru budynków.

Siedziba Trybunału w dzielnicy Kirchberg w Luksemburgu.

Zarządzanie środowiskowe

Jako instytucja UE Trybunał ma obowiązek stosować zasadę należytego zarządzania środowiskowego we wszystkich aspektach działalności. W związku z tym dąży do **ciągłego zmniejszania wpływu swojej działalności na środowisko**. Co roku Trybunał monitoruje i analizuje emisję gazów cieplarnianych generowanych przez jego działalność.

Trybunał jest dumny z uzyskanego **certyfikatu** systemu ekozarządzania i audytu (EMAS). Stosuje z powodzeniem **zgodny z EMAS system zarządzania środowiskowego** i spełnia wszystkie wymogi certyfikatu ISO 14001:2015.

W październiku 2022 r. w Trybunale została przeprowadzona zewnętrzna kontrola EMAS. Jej wyniki były zadowalające – nie stwierdzono niezgodności i zidentyfikowano wiele dobrych praktyk. W rezultacie ważność certyfikatu EMAS przedłużono na lata 2023–2025.

Stawianie czoła kryzysowi energetycznemu

Trybunał podejmie dalsze działania w celu osiągnięcia celu, jakim jest zmniejszenie zużycia gazu o 15%. Cel ten został zaproponowany w lipcu ubiegłego roku w planie Komisji i Rady zatytułowanym „Oszczędzanie gazu na bezpieczną zimę”. Trybunał uwzględni również zalecenie sformułowane niedawno przez rząd Luksemburga w sprawie obniżenia do 20°C temperatury w budynkach wykorzystywanych przez władze publiczne.

W 2022 r. w ramach audytu energetycznego budynków Trybunału zaproponowano różne możliwości zaoszczędzenia energii. W wyniku tego audytu obecnie wdrażany jest ambitny plan obniżenia zużycia energii.

Plan działania na rzecz ograniczenia emisji do 2030 r.

W 2022 r. Trybunał uruchomił projekt redukcji emisji gazów cieplarnianych, który opiera się na trzech podstawowych elementach:

- o zmniejszenie wpływu budynków Trybunału na środowisko;
- o wprowadzenie przyjaznej dla środowiska mobilności, przy uwzględnieniu konieczności przeprowadzania wizyt kontrolnych na miejscu, gdyż mają one podstawowe znaczenie dla prac kontrolnych Trybunału;
- o zwiększanie świadomości ekologicznej i zaangażowania pracowników.

Sprawozdawczość w zakresie zrównoważonego rozwoju

We wrześniu 2022 r. kolegium członków przyjęło pierwsze [sprawozdanie Trybunału w zakresie zrównoważonego rozwoju](#), za 2021 r. Podstawowym celem społecznej odpowiedzialności danej organizacji jest zapewnienie pozytywnego wpływu jej działalności na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Są to trzy podstawowe filary, na których opiera się odpowiedzialność podmiotów mających na względzie zrównoważony rozwój, a więc prowadzących swoją działalność w sposób etyczny i tak, by ich funkcjonowanie było możliwe do utrzymania w dłuższej perspektywie.

Zrównoważony rozwój to nie tylko dbałość o środowisko. Ma on też wymiar gospodarczy i etyczny, wiąże się z zarządzaniem, przestrzeganiem przepisów, a przede wszystkim dotyczy ludzi. To pracownicy Trybunału są jego największym atutem. Dlatego też, chcąc zapewnić, by jak najlepiej czuli się w swoim miejscu pracy, Trybunał realizuje szereg inicjatyw i działań dotyczących dobrostanu personelu.

W sprawozdaniu przedstawiono w zarysie gospodarcze, środowiskowe i społeczne skutki działań Trybunału w zakresie kontroli, czy fundusze UE przyczyniają się do zrównoważonego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu w Europie i na całym świecie. Zawarto w nim również informacje o wpływie struktury organizacyjnej Trybunału i aspektów administracyjnych pracy instytucji, dzięki którym Trybunał jest w stanie realizować swoją misję.

Sprawozdanie Trybunału w zakresie zrównoważonego rozwoju będzie przygotowywane co roku i publikowane na stronie internetowej Trybunału.

Rozliczalność Trybunału

Informacje finansowe

Trybunał jest finansowany ze środków budżetu UE, z działu dotyczącego **wydatków administracyjnych**.

W 2022 r. budżet Trybunału wyniósł około **162,1 mln euro**.

Budżet Trybunału stanowi około **1,5% wydatków administracyjnych UE ogółem** (mniej niż 0,1% wszystkich wydatków UE).

Wykonanie budżetu na 2022 r.

ROK BUDŻETOWY 2022	Ostateczne środki	Zobowiązania	Wykorzystanie w % (zobowiązania/środki)	Płatności
Tytuł 1 – Pracownicy instytucji	(w tys. euro)			
10 – Członkowie instytucji	11 590	11 084	96%	10 630
12 – Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	120 203	118 984	99%	118 984
14 – Inni pracownicy i usługi zewnętrzne	9 089	9 055	99%	8 783
162 – Podróże służbowe	1 647	1 647	100%	1 227
161, 163, 165 – Inne wydatki dotyczące pracowników instytucji	2 752	2 564	93%	2 156
Razem tytuł 1	145 281	143 334	99%	141 780
Tytuł 2 – Budynki, meble, wyposażenie i różne wydatki operacyjne				
20 – Budynki	4 908	4 905 ³	99%	2 274
210 – Informatyka i telekomunikacja	8 879	8 879	100%	5 617
212, 214, 216 – Majątek ruchomy i koszty dodatkowe	847	783	92%	534
23 – Bieżące wydatki administracyjne	540	478	89%	378
25 – Posiedzenia, konferencje	381	185	48%	138
27 – Informacja i publikacje	1 305	1 145	88%	834
Razem tytuł 2	16 860	16 375	97%	9 775
Ogółem – Trybunał	162 141	159 709	99%	151 555

³ Po uwzględnieniu przeniesień środków na mocy decyzji.

Budżet na rok 2023

W budżecie na rok 2023 przewiduje się **wzrost środków w wysokości 7,97%** w stosunku do danych z roku 2022.

ROK BUDŻETOWY 2022	2023	2022
Tytuł 1 – Pracownicy instytucji	(w tys. euro)	
10 – Członkowie instytucji	11 777	11 715
12 – Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	131 876	120 838
14 – Inni pracownicy i usługi zewnętrzne	9 779	8 444
162 – Podróże służbowe	2 453	2 452
161, 163, 165 – Inne wydatki dotyczące pracowników instytucji	2 601	2 732
Razem tytuł 1	158 486	146 181
Tytuł 2 – Budynki, meble, wyposażenie i różne wydatki operacyjne		
20 – Budynki	4 274	3 778
210 – Informatyka i telekomunikacja	8 452	8 228
212, 214, 216 – Majątek ruchomy i koszty dodatkowe	894	944
23 – Bieżące wydatki administracyjne	588	574
25 – Posiedzenia, konferencje	580	675
27 – Informacja i publikacje	1 786	1 761
Razem tytuł 2	16 574	15 960
Ogółem – Trybunał	175 060	162 141

Uwaga: podane dane odnoszą się do początkowego budżetu.

Audyt wewnętrzny i zewnętrzny Trybunału

Audyt wewnętrzny

Służba Audytu Wewnętrznego Trybunału poświadcza wiarygodność w sposób niezależny i obiektywny oraz świadczy usługi doradztwa mające wnieść wartość dodaną w działalność Trybunału i ją usprawnić. Wspiera Trybunał w realizacji strategii i wypełnianiu jego celów przez stosowanie systematycznego i zdyscyplinowanego podejścia, którego celem jest ocena i poprawa skuteczności zarządzania całą instytucją, zarządzania ryzykiem i funkcjonowania mechanizmów kontroli wewnętrznej. Służba ta podlega **Komitetowi ds. Audytu Wewnętrznego** złożonemu z trzech członków Trybunału i eksperta zewnętrznego. Komitet regularnie monitoruje postępy w realizacji różnych zadań określonych w rocznym programie prac Służby Audytu Wewnętrznego oraz zapewnia jej niezależność.

W 2022 r. Służba Audytu Wewnętrznego kontynuowała przegląd polityki Trybunału w zakresie zarządzania ryzykiem i wydała sprawozdania w odniesieniu do dwóch zadań: „Zarządzanie systemami informatycznymi” oraz „Proces rekrutacji”. Sfinalizowała również główne działania kontrolne w przypadku dwóch innych zadań: „Polityka zarządzania budynkami – remont budynku K2” oraz „Procesy oceny i awansów”. Odnośne sprawozdania zostaną opublikowane w 2023 r.

W toku prac Służba Audytu Wewnętrznego **nie wykryła żadnych niedociągnięć**, które ze względu na swój charakter lub rozmiary mogłyby podważyć ogólną wiarygodność systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych przez delegowanego urzędnika zatwierdzającego w celu zapewnienia legalności i prawidłowości operacji finansowych prowadzonych przez Trybunał w 2022 r.

Audyt zewnętrzny

Roczne sprawozdanie finansowe Trybunału jest badane przez **niezależnego biegłego rewidenta**. Ma to duże znaczenie, gdyż pokazuje, że Trybunał stosuje w stosunku do siebie te same zasady przejrzystości i rozliczalności, co w odniesieniu do jednostek przez siebie kontrolowanych.

Audytorka zewnętrzna Trybunału – ACG Auditing & Consulting Group S.r.l – opublikowała sprawozdanie dotyczące sprawozdania finansowego Trybunału za rok budżetowy 2021 w dniu 5 maja 2022 r. i wydała w odniesieniu do niego opinię bez zastrzeżeń.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta – rok budżetowy 2021

W odniesieniu do sprawozdania finansowego:

„W naszej opinii **sprawozdanie finansowe przedstawia prawdziwy i rzetelny obraz sytuacji finansowej Trybunału na dzień 31 grudnia 2021 r., a także wyników jego operacji, przepływów pieniężnych i zmian w aktywach netto za zakończony rok budżetowy**, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniającym rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylającym rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1)”.

W odniesieniu do wykorzystania zasobów i procedur kontroli:

„Na podstawie prac opisanych w niniejszym sprawozdaniu stwierdzamy, że **Trybunał spełnił** we wszystkich istotnych aspektach opisane powyżej **kryteria**:

- zasoby przyznane Trybunałowi zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem,
- stosowane procedury kontroli dają niezbędne gwarancje zapewniające zgodność operacji finansowych z obowiązującymi przepisami”.

PRAWA AUTORSKIE

© Unia Europejska, 2023.

Polityka Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie ponownego wykorzystywania dokumentów została określona w [decyzji Trybunału nr 6-2019](#) w sprawie polityki otwartych danych oraz ponownego wykorzystywania dokumentów.

O ile nie wskazano inaczej (np. nie zamieszczono szczegółowych adnotacji o prawach autorskich), treści Europejskiego Trybunału Obrachunkowego będące własnością UE objęte są licencją [Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe \(CC BY 4.0\)](#). Oznacza to, że co do zasady ponowne wykorzystanie jest dozwolone, pod warunkiem że treści zostaną odpowiednio oznaczone i zostaną wskazane dokonane w nich zmiany. W przypadku ponownego wykorzystania treści Trybunału niedozwolone jest zmienianie ich oryginalnego znaczenia albo przesłania. Trybunał nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek konsekwencje ponownego wykorzystywania.

Jeżeli konkretna treść wskazuje na możliwość do zidentyfikowania osobę fizyczną – tak jak w przypadku zdjęć, na których widoczni są pracownicy Trybunału – lub zawiera prace stron trzecich, wymagane jest uzyskanie dodatkowego zezwolenia.

W takim przypadku uzyskane dodatkowe zezwolenie na ponowne wykorzystanie określonej treści unieważnia i zastępuje wspomniane wcześniej zezwolenie ogólne. Powinny być w nim wyraźnie wskazane wszelkie ograniczenia dotyczące wykorzystania treści.

W przypadku następujących zdjęć ponowne wykorzystanie jest dozwolone pod warunkiem wskazania właściciela praw autorskich, źródła i nazwiska fotografa, jeżeli dane te zostały podane:

s. 6, 20, 30, 31 (oba zdjęcia), 38 i 39: © Unia Europejska, 2022; źródło: Europejski Trybunał Obrachunkowy;
s. 34: © Unia Europejska, 2022; źródło: Parlament Europejski / Alexis Haulot;
s. 61: © GLOBAL VIEW SPRL – fotograf: Simon Schmitt. Projektanci budynków: Paul Noël (1988) i Jim Clemes (2004 i 2013).

W celu wykorzystania lub powielenia treści niebędącej własnością UE konieczne może być wystąpienie o zgodę bezpośrednio do właścicieli praw autorskich:

s. 12 (u góry, po lewej): © depositphotos.com/ mrdoomits;
s. 12 (u góry, po prawej): © depositphotos.com/ Xavier Lejeune;
s. 12 (w środkowym rzędzie, po lewej): © depositphotos.com/ adriaticphoto;
s. 12 (w środkowym rzędzie, pośrodku): © depositphotos.com/ halfpoint;
s. 12 (w środkowym rzędzie, po prawej): © depositphotos.com/ fran11;
s. 12 (u dołu): © stock.adobe.com/ denizbayram;
s. 15: © stock.adobe.com/ Weyo;
s. 16: © shutterstock.com/ jamesteohart;
s. 17: © Getty Images / Tonkovic;
s. 18: © stock.adobe.com/ Negro Elkha;
s. 19: © depositphotos.com/ Tashatuvango;
s. 26: © depositphotos.com;
s. 26: © shutterstock.com/ Billy Miaron.

Oprogramowanie lub dokumenty objęte prawem własności przemysłowej, takie jak patenty, znaki towarowe, wzory użytkowe, znaki graficzne i nazwy, nie są objęte polityką Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w zakresie ponownego wykorzystywania.

Na stronach internetowych instytucji Unii Europejskiej dostępnych w domenie europa.eu zamieszczane są odsyłacze do stron zewnętrznych. Trybunał nie ma kontroli nad ich zawartością i w związku z tym zachęca użytkowników, aby we własnym zakresie zapoznali się z polityką ochrony prywatności i polityką w zakresie praw autorskich obowiązującymi na tych stronach.

Wykorzystywanie znaku graficznego Europejskiego Trybunału Obrachunkowego

Znak graficzny Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nie może być wykorzystywany bez uprzedniej zgody Trybunału.

EUROPEJSKI
TRYBUNAŁ
OBRACHUNKOWY

Urząd Publikacji
Unii Europejskiej